

DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 22
Birželio - June 3, 1983

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

KAD NIEKAS NEAPGAUDINĖTŲ

JAV, negalėdamos susitarti su Sov. S-ga dėl įvairių branduolinių ginklų patikrinimo vietų, turi naudotis įvairiomis kitomis patikrinimo priemonėmis, kurių jos turi apšiai prisigaminusios. Jų tarpe yra pažymėtinas KH-11 satelitas, kurių net du tuo pačiu metu skrieja apie žemę 170-300 mylių aukštumoj. Jų kuro pakaks 2 metams, o kuro atsargom papildyti bus panaudotas erdvėlaivio kuro tankas. Satelitų pagauti duomenys yra tuoj pat pasiunčiami žemėn elektriniais impulsais.

Šio satelito pradininkas Big Bird satelitas skrieja apie žemę 100-200 mylių aukštumoj ir objektams fotografuoti naudoja įprastus fotografijos metodus. Filmas yra išaiškinamas ten pat satelite, ir jo įvaizdžiai televizijos būdu pasiunčiami į žemę. Vaizdai yra ypač ryškūs.

Artimo vaizdo satelitas skrieja apie žemę 80-90 mylių aukštumoj ir fotografuoja. Filmas yra išmetamas su parašytu Pacifiko vandenyne, kur jį specialiu kabliu pagauna lėktuvas.

Chalet satelitas yra geosinchronizuotas taip, kad jis sukasi kartu su žeme per 24 val., t.y. jis stovi visą laiką viršum tam tikro taško ir renka Sov. S-gos radijo signalus, nusakančius Sov. S-gos bandomųjų raketų veikimo smulkmenas.

Be šių satelitų, JAV turi aukštai skrendančių žvalgybos lėktuvų, kaip SR-71, U-2 ir TR-1, kurie nuolat fotografuoja reikalingus taikinius.

Be to, JAV turi Kinijoje dvi sekimo stotis, pavaduojančias Irane buvusias stotis Sov. S-gos tarpkontinentinių raketų bandymams sekti. Jos yra taip pavalkios, kad sovietams bandant SS-18 raketą vietoj jų paprastai turimų 10 sviedinių su 12 sviedinių, įrengimais įspėjo, kad du sviediniai yra mokomieji, netikri.

Įvairiems nusižengimams prieš su Sov. S-ga pasirašytą SALT I sutartį yra įsteigta iš abiejų pusių atstovų nuolatinė patariamoji komisija, susirenkanti kas 6 mėn.

Bet, nežiūrint šių priemonių, patikrinimas vis sunkėja. Pagal SALT sutartį abi pusės pasižadėjo nenaudoti bandomosiomis raketomis sunkiai iššifruojamų telemetrijos signalų, nusakančių, ar bandomoji raketa nepažeidžia padarytų susitarimų. Bet Sov. S-ga pradėjo naudoti vis komplikotesnius telemetrijos šifrus taip, kad JAV negali nustatyti, kiek sviedinių bandomoji raketa neša.

Taip pat ir JAV naujoji skraidančioji raketa sudarys daug sunkumų patikrinimui, nes ji yra palyginti maža, kilnojama ir negalima nustatyti, ar ji ginkluota paprastu, ar branduoliniu sviediniu.

APIE LIETUVĄ

ZAMBIJOJE

Zambijos sostinėje Lusakoje spausdinamas svarbiausias ekumeninis krikščionių laikraštis "National Mirror" paskelbė beveik visą puslapį apimančią straipsnį apie krikščionių persekiojimą Lietuvoje. Straipsnyje aprašomi sunkumai, su kuriais susiduria Lietuvos katalikų Bažnyčia nuo pat antrojo pasaulinio karo pradžios iki dabartinių laikų, iškeliami tikinčiųjų persekiojimai, suėmimai, ir nuveikimai už jų religinius įsitikinimus, plačiau aprašant kai kuriuos teismo procesus, pabrėžiant Lietuvos katalikų ryžtingai vedama kovą už religinę laisvę ir kitas pagrindines žmogaus teises.

Ta proga yra atkreipiamas dėmesys į Lietuvoje įsisteigusį Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komitetą. Straipsnį apie krikščionių persekiojimą Lietuvoje Zambijos laikraščiu parengė vienas afrikietis, priklausęs vadinamai Kalinių Bičiulių Draugijai. Ši draugija prieš maždaug trejus metus įsisteigė Tasmanijoje, Australijos žemyne, ten besilankant buvusiam sovietų kaliniui Simui Kudirkai.

Draugija greitai laiku išplėtė savo veiklą ne tik Australijoje, bet ir užjūriuose: Naujojoje Zelandijoje, Japonijoje, Nepale, Afrikoje, net Suomijoje. Draugijos nariai, tarp kita ko, siunčia laiškus lietuviams kaliniams sovietų priverčiamųjų darbų stovyklose. Afrikiečio, lietuvių tautos bičiulio rūpesčiu, tokie laišukai lietuviams kaliniams dabar pasiekia ir iš Zambijos sostinės Lusakos.

PANEVŽIO VYSKUPAS PASITRAUKĖ IŠ PAREIGŲ

Vatikano radijas gegužės 9 paskelbė žinią, kad vysk. Romualdas Kriščiūnas dėl sveikatos pasitraukė iš Panevėžio vyskupijos apaštalinio administratoriaus pareigų. Panevėžio vyskupijos kapitulos vikaru išrinktas prelatas Kazimieras Dulksnys, 73 metų amžiaus. Iki šiol jis ėjo Krekenavos klebono pareigas ir buvo kapitulos narys. Jis dabar administruos Panevėžio vyskupiją. Tas pareigas pradėjo eiti nuo gegužės 9.

Šią žinią Vatikano radijas paskelbė įvairiomis kalbomis.

Tarptautinis strateginių studijų institutas Londone priėjo išvados, kad Izraelio kariniai laimėjimai Libane buvo nustelbti politinių pralaimėjimų, nes Palestinos išlaisvinimo organizacija yra susilaukusi daugelio valstybių užuojautos, o Izraelis netekęs moralinės paramos iš anksčiau jį rėmusių valstybių.

Prancūzija apkaltino Čilę dėl žmogaus teisių pažeidimo ir atšaukė savo ambasadorių.

Savaitės įvykiai

JAV karo laivyno operacijų viršininkas adm. James D. Watkins paskelbė, kad JAV povandeniniai laivai pradėjo pratimus po Arktikos ledu, kad galimo karo su Sov. S-ga metu jie būtų pasiruošę puliti ten veikiančius ir balistinėmis raketomis ginkluotus sovietų pov. laivus.

J. T. Saugumo tarnyba priėmė rezoliuciją, raginančią Contadora grupę (Kolombiją, Meksiką, Panamą ir Venecuelą) pagyventi savo pastangas užbaigti partizaninius karus centrinėje Amerikoje.

Indija yra pasiryžusi pirkti iš JAV už vieną bil. dol. kulkosvaizdžių, haubicų ir C-130 transporto lėktuvų. Anksčiau Indiją ginklais aprūpindavo tik Sov. S-ga.

JAV vedė pasitarimus su Egiptu dėl karinės bazės prie Raudonosios jūros įrengimo, kuria, reikalui išitikus, galėtų pasinaudoti JAV staigaus panaudojami daliniai, bet paskutiniu metu, nesutarant dėl bazės valdymo, Egiptas pažadėjo pats tokią bazę savo lėšoms pastatyti ir leisti ją pasinaudoti JAV kariuomenės daliniam.

JAV apkaltino Sov. S-gą, kad ji per kelias savaites vykusius Afganistane prie Harat miesto bombardavimus bus užmušusi kelius šimtus, o gal ir net tikstančius civilių gyventojų.

Tarptautinis strateginių studijų institutas Londone paskelbė, kad Nato valstybių vienybei sudaro pavojų ginčai dėl jų karinės ir ūkinės politikos ir, kad tais ginčiais pasinaudodama, Sov. S-ga įvairius kyla tarp JAV ir Europos valstybių.

Prezidentas Reagan apkaltino Iraną ir jo valdovą Khomeini už mahometonių Bahai sektos narių persekiojimą ir žudymą ir paragino kitų valstybių vadus taip pat protestuoti. Prieš kurį laiką Irano teismas nuteisė apie 20 sektos narių mirti už valstybės išdavimą.

Leningrade buvo nuteistas kalėti 2 m. ir 3 m. tremties Solženitsyno fondo vedėjas buv. žurnalistas Valeri Repin. Jis yra kaltinamas valstybės išdavimu, bet teisme prisipažino ir savo veiksmus apgailestavo, kad "pasidaręs negalvojančiu įrankiu CIA rankose". Kaip žinia, Solženitsynas visą už savo veikalą "Gulago Archipelagas" gautą pelną yra paskyręs politinių kalinių šeimoms šelpti. Teisme prieš Repin liudijo net ir pašalpas gavusieji asmenys. Spėjama, kad tokio pat likimo susilauks ir Maskvos grupės vedėjas Sergej Chodorovič.

Rytinėje Turkijoje prie Sov. S-gos sienos birželio mėn. vyks Nato valstybių kariniai pratimai, kuriuose dalyvaus Belgijos, Britanijos, V. Vokietijos, Italijos, JAV ir Turkijos kariuomenės daliniai. Pabrėžiama, kad Turkijos kariuomenės ginklavimas yra labai atsilikęs: ji dar naudoja 1898 m. Mauser šautuvus, 1949 m. JAV sunkvežimius ir Korėjos karo metu naudotus JAV M-47 ir M-48 tankus.

Lenkijos valstybė pakartotinai įspėjo, kad ji popiežiaus lankymosi proga nesuteiks politiniam kaliniams amnestijos.

Čilės prezidentas gen. Augusto Pinochet pareiškė, kad grįžimas į demokratiją negalės įvykti anksčiau kaip 1989.

Norvegija paskelbė, kad Nobelio premijos laureatas fizikas Andrei D. Sacharovas yra sutikęs įsikurti Norvegijoje, ir paprašė Sov. S-gą jį išleisti.

NEPRALEIDŽIA LAIŠKŲ KALINIAMI IŠ LIETUVOS K. BAŽNYČIOS KRONIKOS NR. 55

Negauna laišku iš Anastazo Janulio laišku

Gaila, tačiau ne visi mano laišukai pasiekia gimines ir kitus adresatus. Mano laiškuose įžvelgia tai, ko juose iš viso nėra, ir juos sulauki. O gal paprasčiau — panor mane paglostyti prieš plauką...

Tau dėkoju už visus laiškus, ir už tuos, kuriuos norėtum parašyti (ir rašai mintimis), o sąlygos ir aplinkybės neleidžia man jų gauti.

Dirbu. Tik normos, nenaudėlės, vis kyla aukštyn, kad neįmanoma pasiekti.

Taigi, jei kas mano laišku negauna arba aš iš ko negaunu, neverta dėl to jaudintis, greičiau džiaugtis, kaip ir dėl visko, ką Dievas duoda ar atima.

Meldžiu Dievą, kad atsirastų kuo daugiau Kristaus šviesos nešėjų. Mūsų tautai ir tėvynei reikia Kristaus šviesos, kad Kryžių krašto ainiai, Rūpintojėlių šalies vaikai, Marijos žemės sūnūs ir dukros — mes visi — būdami nusidėjėliai, nelaikytume savęs šventais: vergaudami nesirgtume laisve.

Nesvetima man ir ši mintis, kuri kartais virsta tyliu malda: "Mūsų tėvų Dieve, jeigu mano gyvybės auka labiau Tave pagarbintų, jeigu ji pasitarnautų tėvynės labui ir mano bei visų tautiečių sielos išganymui, — štai aš, pasiimk ją."

O kol kas stipriai spaudžiu Apvaizdos man įteiktą taurę ir esu pasiruošęs ją išgerti iki dugno.

Protestuoja, kad negauna lietuviškos spaudos

Rašo Vytautas Vaičiūnas
Liepos mėnesį parašiau pareiškimą lietuviškai spaudai, o rugsėjo 20 pranešė, kad mano prašymas atmetas. Rugsėjo 21 parašiau maždaug tokio turinio pareiškimą:

Šį uždraudimą laikau tolygiu atėmimui teisės skaityti gimtąja lietuvių kalba, todėl prašau leisti mano žmonai per sąjunginę spaudą užsakyti man lietuviškus laikraščius bei žurnalus. Satkos prokuroro sankciją lietuviškiems laikraščiams ir žurnalams gauti laikau neteisėta, laikraščiai ir žurnalai buvo užsakyti per sąjunginę spaudą, o įstatymai, kuriais jie rėmėsi, uždraudami spaudą, įpareigoja administraciją, kad ši rūpintųsi, jog kaliniai neliktų be spaudos. Uždraudimas skaityti laikraščius ir žurnalus gimtąja kalba yra diskriminacinis aktas.

Laiškai mane pasiekia labai nereguliariai. Atėję į Bakalą, jie po mėnesį laiko išguli štabo seifuose, o po to grąžinami atgal į Lietuvą, ten, vėl netrupai išlaikyti, laimingieji, padarę 9,000 kilometrų, po dviejų mėnesių pasiekia mane.

Dėkoju už maldas, kurių dėka mane lydi Viešpaties atneštoji ramybė. Ši ramybė erzina mūsų gyvenimo tvarkytojus, bet ji ne iš pasaulio, ir pasaulis negali jos atimti. — 1982.X.27.

1982 spalio 29 Vytautas Vaičiūnas turėjo pasimatymą su žmona. Kalėjimo administracija sako, kad Vytautą Vaičiūną jau galėtų išleisti, tik jis pats to nenori — neprisipažįsta kaltu.

— Laisvė man labai brangi, bet iš jūsų malonės neprašysiu. Ir kalnu neprisipažinsiu. Išbuvau tiek, išbūsiu ir likusį kalinimo laiką. Šiuos nelaisvės metus skiriu kaip auką už savo tautą, — kalba Vytautas Vaičiūnas.

Vytauto Vaičiūno sveikata truputį pagerėjusi: pagerėjo mityba — pirmą kartą per visą jo kalinimo laiką į kalėjimo parduotuvę buvo atvežta taukų.

Viktoro Petkaus vargai

Viktoras Petkus visą laisvą nuo priverstinio darbo laiką skiria knygai ir kūrybiniam darbui. Prisirinko labai daug užrašų, straipsnių, išrašų. 1982 m. Verbų sekmadienį Viktoro Petkaus kameroje buvo padaryta krata ir konfiskuota visa sukaupta medžiaga. 1982 m. Velykų rytmetį visas kalinio turmas — kratos metu konfiskuota medžiaga — buvo sunaikinta.

Taip pasityčioti iš kalinio ir suteikti tiek daug moralinės kančios ne bet kas sugebėtų. Tam reikia bolševikų — dzeržinskiečių!

Atėmė paliktą maistą

1981 m. rudenį pasimatymo metu žmona Viktorui paliko 15 kg. produktų. Po dešimties dienų kaliniui buvo perduota viena kavos dėžutė, o po mėnesio — 3 kg. lašinių. Visa kita atsidūrė būdinčio leitenanto Gatino skrandyje.

1981 gruodžio mėn. Viktorui Petkui atsirado alimanti žaizda. Visą pusmetį niekas jam nesuteikė medicininės pagalbos. Į ligoninę buvo nukreiptas tik 1982 birželio mėnesį. Pusantr mėnesio Viktorui buvo tarsi atosto-

gos. Po penkerių metų pirmą kartą pamatė vasarą. Viktorą operavęs chirurgas sakė, kad žaizda vėžinė, tačiau veidas po operacijos sugijo.

Paskelbė bado streiką

Sovietų Sąjungos politinio kalinio dienos proga (1981.X.30) Anastazas Janulis ir Vytautas Skudis tą dieną paskelbė bado streiką, parašė atitinkamą pareiškimą Sovietų Sąjungos generaliniam prokurorui ir trumpu pareiškimu painformavo vietinės stovyklos viršininką.

Bado streiką Anastazas Janulis ir Vytautas Skudis pakartojo ir 1982 spalio 30.

(nukelta į 2 psl)

Maironio lituanistinės mokyklos vaikų choras prie mokyklos laiptų. Chorui vadovauja muz. Nijolė Ulėnienė. Choras dalyvauja dainų šventėje Chicagoje. Nuotr. H. Satinsko

GRUZINAI PROTESTUOJA PRIEŠ PAVERGIMO SUKAKTIES MINĖJIMĄ

"Laisvės Radijas" pranešė, kad Vakarų pasiekė pirmas pagrindinio žurnalo "Sakartvelo" (Gruzija) numeris. Jame pamerkiama 200 metų senumo Rusijos-Gruzijos sutartis, kurios sukaktį ruošiamasi minėti šių

metų rudenį. Tą "globos ir pagalbos" sutartį caras Aleksandras vienašališkai panaikino 1801 ir aneksavo Gruziją. Gruziniai gynė savo teises ir už tai buvo kariaimi ir tremiami į Sibirą. Žurnale perspausdintas

V. VOKIETIJOS PAREIŠKIMAS PABALTIO KLAUSIMU

Dr. K. Bobelis Pabaltiečių Pasaulinės Santalkos vardu kovo 25 pasiuntė Europos Bendruomenės užsienio reikalų ministeriam raštą apie Pabaltijo kraštų padėtį.

Gegužės 23 gautas atsakymas iš Federalinės Vokietijos Respublikos užsienio reikalų ministerijos:

"Didžiai Gerbiamas p. Bobeli, "Federalinės vyriausybės užsienio reikalų ministerio pavedimu dėkoju už Jūsų 1983 kovo 25 raštą ir priedus.

"Federalinė vyriausybė yra dažnai, viešai ir aiškiai pareiškusi savo laikyseną dėl Sovietų Sąjungos įvykdytos Baltijos valstybių aneksijos: Vokietijos Federalinė Respublika nuo pat pradžios ir visą laiką šios aneksijos nepripažįsta ir nenumato to daryti.

Su draugiškais sveikinimais",

Dr. Alexander Arnot,
Informacijos reikalams
pasiuntintybės patarėjas

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Net ir naujieji Vilniaus rajonai užteršiami svetimais rusiškais vardais. Štai naujas rajonas Pašilaičiai turės naujai vedamą gatvę rusų pavergėjo Ivano Bagramiano vardu.

— Šių metų "Kultūros Barų" nr. 3 išspausdintas įdomus pasikalbėjimas prie apskrito stalo: "Kokią turėsime kultūros istoriją". Pokalby dalyvavo menotyrininkas Vladas Drėma, Istorijos instituto dailės istorijos skyriaus vadovė Ingrida Korsakaitė, Filosofijos katedros docentas Bronius Kuzmickas, konservatorijos profesorius Vytautas Landsbergis, Istorijos instituto mokslininkė Ingė Lukšaitė, "Minties" leidyklos vyr. redaktorius pavaduotojas Romualdas Ozolas, Vilniaus universiteto docentas Krescencijus Stoškus ir teatro istorijos mokslininkas Antanas Vengris. Visi jie vadinami menotyrininkais, savo srities specialistais. I Lukšaitė yra "Kultūros istorijos bruožų" autorė.

Visi jie kalbėjo susirūpinę, kad gera kultūros istorijos knyga tebus galima parašyti tik tada, kai bus parašyta monografijų iš atskirų kultūros sričių. Sunku esą apžvelgti senesnius laikus, nes trūksta svarbiausių šaltinių bibliotekose, muziejuose ir archyvuose.

vuose. Bet ir dabartis esanti nedžiuginanti, nes daugumas svarbios medžiagos dingsta niekieno nesaugojama. Trūksta net kvalifikuotų kadry. Menotyrininkų tiriamos visos kultūrinės sritys, bet be aiškaus ir suderinto plano. Visose srityse rasta žymių trūkumų. Tik A. Vengris pasidžiaugė, kad teatro sektoriuje dabar dirbą jau dešimtimis jaunų specialistų, planuojančių monografijas. Tik jaučiama, kad teatro istorinis palikimas kaupiamas nerūpestingai, kad stokojama apsaugos. V. Landsbergis papabrėžė, kad daugelis kultūros darbuotojų, istoriologų stokoja istorinės sąmonės. Dailės parodos neturintios istorinės perspektyvos, suvienodėjusios, atsiribojusios nuo kitų kultūros reiškinių. Net aukštosiose mokyklose būsimieji restauratoriai tinkamai neparengiami žvelgti į paminklų istoriniu, moksliniu žvilgsniu. Taigi atrodo, kad pokalbio dalyvių visai rimtai susirūpinta kultūrinio amžių palikimo išsaugojimu ir dabarties bruožų išlaikymu.

— Ir Rašytojų sąjunga susirūpino savo problemomis. Balandžio 25 įvyko politinis Rašytojų sąjungos susirinkimas. Pirmininkavo poetas Jst. Marcinkevičius. Pokalbiuose dalyvavo partinės organizacijos sekretorius M. Karčiauskas, Raš. sąjungos pirmininko pavaduotojas A. Pocius, "Pergalės" žurnalo vyr. redaktorius J. Macevičius, rašytojai A. Drilinga, A. Mikuta, A. Bučys, V. Bložė, knygy leidimo, meninio vertimo atstovai ir keli jaunesnieji rašytojai. Pasidžiaugta po septintojo suvažiavimo nuveiktais darbais. Susirinkimas buvo politinis-ideologinis. Kalbose vis buvo kreipiamas dėmesys į komunistų partijos reikalavimus literatūros kūrybai, į ideologinį kryptingumą. — Klaipėdoje baigti statyti nauji parodų rūmai. Juos suprojektavo architektas V. Zubovas, interjero projektus paruošė N. Zubovienė.

— Pavergtoje Lietuvoje rengiama labai daug literatūros vakarų. Tai daroma daugiausia sovietinės propagandos sumetimais, iškeliami sovietinei ideologijai artimi rašytojai. Iš tenykštės spaudos matyti, kad literatūros vakarų ypač gausu buvo šį gegužės mėnesį. Vadinamieji autoriniai vakarai buvo

keliose vietose: Protsajungų kultūros rūmuose Vilniuje buvo J. Mačiukevičiaus kūrybos vakaras. Apie autorius kūrybą kalbėjo kritikas P. Bražėnas, kūrybos pavyzdžių paskaitė aktorius R. Kalvelis. Buivydiškių technikumė (sovchoze) buvo J. Baltušio kūrybos vakaras. Kelmės rajono keliose vietose buvo A. Bieliausko kūrybos vakarai. Talkino aktorius J. Čepaitis. Vilniaus penktojoje poliklinikoje buvo panevėžiečio R. Narečionio kūrybos vakaras. Talkino skaitovas V. Jatautis. Vilniaus žemės ūkio sąskaitybos technikumė buvo A. Drilingos kūrybos vakaras. Talkino aktorius V. Kybartas. Utenoje buvo net keli S. Šaltenio kūrybos vakarai. Rašytoją lydėjo kritikas P. Bražėnas. Net apybraižininkai-publicistai R. ir D. Sadauskai turėjo savo vakarą Kauno mokytojų namuose. Kelių rašytojų eilėraščių apie motiną skaitė aktorai Č. Stonys ir B. Lukošūtė. Tai tik vienos savaitės žinios apie gausius literatūros vakarus pavergtoje Lietuvoje.

— Kauno Ziberto vardo dirbtinio šilko fabrikas kasmet skiria premiją už kūrinių darbininkiška tema. Šių metų premija skirta rašytojui Algimantui Bučiui už romaną "Tik priešas tavo priešas". Pr. N.

JAUNIMO KONGRESUI ARTĖJANT

V. pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirm. Violetos Abariūtės pagedavimu informacijos centras perkeltas į Chicago. Apie kongresą lietuvių visuomenę informuotus Ofelija Baršketytė, Ramunė Kubiliūtė ir Grasilda Reinytė.

— Jaunimo kongreso stovykla įvyks Oberlin kolegijoje, Oberlin, Ohio liepos 4-10. Stovyklą gali dalyvauti lietuvių kilmės jaunimas 16-35 metų amžiaus. Kongreso registracijos informacija teikiama: PLJK būstinė, 5620 South Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Telefonu galima skambinti savaitės dienomis ir savaitgaliais.

— Jaunimo kongreso technikinė komisija Kanadoje pravedė vaikų meno piešinių konkursą. Buvo

stengiamasi jaunimą, nesulaukusį 16 metų, uždegti kongreso dvasia. Buvo dvi konkurso temos: 1) Kaip aš parodyčiau Kanadą iš kitų kraštų atvykusiems ir 2) Kaip aš parodyčiau Kanados lietuvius iš kitų kraštų atvykusiems.

— Parodai jau įteikta 100 piešinių. Piešiniai bus išstatyti meno parodoje per studijų dienas Trent universitete. Vertintojais bus kraštų jaunimo sąjungos pirmininkai. Premijos bus įteiktos Toronte liepos 16-17.

— Jaunųjų menininkų nuo 16 iki 35 m. amžiaus paroda įvyks Chicago birželio 21 — liepos 9 University of Illinois at Chicago, School of Architecture and Urban Design patalpose. Parodos atidarymas bus birželio 24, penktadienį, 5 val. popiet.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Apiplėšė Veiviržėnų bažnyčia

1982 m. iš liepos 27 į 28 naktį Veiviržėnų bažnyčioje buvo išniekintas Švč. Sakramentas. Piktadariai, įsiveržę į bažnyčią, sulaužė didįjį altorių, o tabernakulį su Švč. Sakramentu pavogė. Maždaug po mėnesio laiko tabernakulis buvo surastas miške už 5 km, o Švč. Sakramento tabernakulyje nebuvo.

1982 rugpjūčio 22 Veiviržėnų parapijos bažnyčioje buvo permaldavimo pamaldos už Švč. Sakramento išniekinimą. Jos prasidėjo 10 val. ir baigėsi 7 v.v.

Didelė bažnyčia sausakimšai prisirinko žmonių. Pamaldose dalyvavo jaunimo iš Gargždų, Kretingos ir kitų Žemaitijos vietų. Mišios buvo laikomos ant centrinėje navoje pastatyto provizorinio altoriaus. Vakarinės mišias koncelebravo Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų

komiteto nariai — kun. Vincas Valavičius, kun. Jonas Kauneckas ir kun. Alfonsas Svarinskas.

"Vieną ir tą patį reiškini ne visi Lietuvoje vienodai vadiną. Bedieviai akciją prieš Bažnyčią vadina ideologine kova, o mes, tikintieji — ideologiniu chuliganizmu, nes ar galima vadinti ideologine kova, kai muša žmogų surištomis rankomis.

Katalikų Bažnyčia Lietuvoje yra ne tik surišta, bet ir supančiota. Taigi, geriausiai tinka šią kovą vadinti ideologiniu chuliganizmu, kuris pastaraisiais metais išsigimė į ideologinį satanizmą.

Šitas satanizmas mus, tikinčiuosius, giliai įskaudina, parodydamas tikrą veidą valdiškų bedievių ir tuo pačiu dar labiau suburia apie Bažnyčią ir Dievą" — kalbėjo pamokslininkas kun. Alfonsas Svarinskas.

Po pamaldų kun. Jonas Kauneckas, remdamasis sovietine li-

teratūra, parodė bedievių suniveliuotą ir suluošintą žmogų, kuris nebežino, ką daro. Taigi, kalti ne tik paskiri žmonės, bet visa auklėjimo sistema, nuvedusi tautą į aklavietę.

Pamaldose buvo išdalinta 1500 komunių, dalyvavo nemažai aplinkinių parapijų kunigų.

1982 m. vasarą Švč. Sakramento išniekinimo metinės buvo paminėtos Pažėruose ir Viduklėje. Pažėruose kalbėjo Garliavos klebonas prelatas Andrius Gustaitis. Viduklėje Tabariškių klebonas kun. Petras Dumbliauskas pasakė net 10 pamokslų. Pamokslininkas kalbėjo ugningai, atvirai ir gyvenimo faktais pagrindė savo teiginius. Po iškilmų kun. Petras Dumbliauskas buvo iškviestas į Kauno miesto prokuratūrą, kur respublikos prokuroro pavaduotojas Bakučionis perspėjo jį, kaip šmeižusį sovietinę santvarką.

Savaitės įvykiai

Aukštutinės Voltos prezidentas Jean-Baptiste Quelaogo areštavo Libijos remiamą min. pirmininką Thomas Sankarą ir kelis kitus ministrus, už sąmokslą rengimą prieš prezidentą.

Varsuovo, policijos būstinėje mirusio jaunuolio Gregorz Przemek laidotuvisė dalyvavo 20,000 žmonių minia su Solidarumo unijos emblemomis ir rankų pirštais rodomais pergales ženklais.

Afrikos tautinio kongreso teroristai išsprogdino prie Pietų Afrikos karo aviacijos būstinės Pretorijoje sprogstamos medžiagos prikrautą automobilį ir užmušė 17 bei sužeidė 190 žmonių. P. Afrikos karo lėktuvai atsilygindami puolė Mozambique įsikūrusius kongreso teroristus.

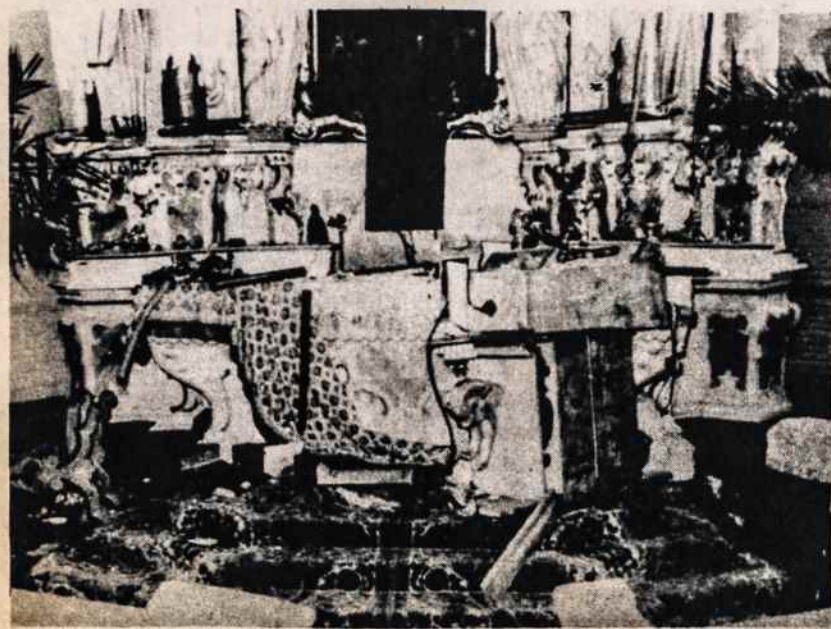
Prezidentas Reagan atšaukė draudimą parduoti Izraeliui 75 F-16 karo lėktuvus.

Ispanijos teismas nusprendė, kad Ispanijos pilietybę priėmęs olandas Hanke Bert Pattist negali būti išduotas Olandijai, kuri jį 1948 už žydų žudymą už akių nuteisė mirti.

JAV imigracijos ir natūralizacijos teisėjas Howard Cohen nusprendė nupilietintą estą Karl Linna deportuoti, bet jis turi teisę šį sprendimą apeliuoti.

Turkijos karo teismas nuteisė 35 kurdus mirti, 28 kalėti iki gyvos galvos, 331 kalėti nuo 3 m. iki 36 m. ir 178 išteisino. Jie buvo kaltinami stengęsi įkurti kurdų valstybę.

Bolivijos vyriausybė įsakė areštuoti buv. krašto prezidentą Luis Garzia Meza ir 29 jo vyriausybės narius už korupciją.

Sunaikintas ir sudaužytas Veiviržėnų bažnyčios didysis altorius.

Kalynas Viktoras Petkus

Kalynas Anastazas Janulis

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška geliu parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia. Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksa ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiadi., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1983
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKASThe Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsPOSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.,
Brooklyn, NY 11207Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Pre-
numerata metam \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuozlura •
Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Mokslo metus baigiant

Birželio pradžioje lietuviškosios mūsų mokyklų baigia darbą — išdalija pažymių knyguotes, apdovanoja geriausius mokinius, baigusiem įteikia pažymėjimus.

Koks džiaugsmas, kad baigėsi mokslo metai! Džiaugsmas visiem. Mokiniai džiaugiasi, kad nereikės eiti šeštadieniais į mokyklą. Džiaugiasi ir mokytojai — ir jie galės pailsėti. Lietuviška visuomenė džiaugiasi, kad iš-tvermingai dirbtai ir baigtas vienas darbo metas. Tokiose sąly-gose lietuviškosios mokyklų su-geba susiorganizuoti ir dirbti, kas metai išleisti naujus vaikus, baigusius lietuviškas mokyklas.

Bet kiekvienų mokslo metų baigimas drauge yra ir naujų mokslo metų pradžia. Jei dabar nesirengsi ateinančiam metam, tai nepajėgsi išlaikyti turimo ly-gio, veržlumo mokytis. Jau dabar reikia planuoti ir dirbti tai, kas svarbiausia, kad atein-tantieji mokslo metai būtų kuo sėkmingiausi.

Mokinių skaičius tikrai mo-kyklose mažėja. Aptingsta jauni tėvai, praranda entuziazmą. Kam ta lietuvių kalba, kai gali-ma angliskai susikalbėti?! Ima ir neveža savo vaikų į lietuviš-ką mokyklą, patys namuose jau kalba tik angliskai. Tokia tėvų pažiūra labai nuskriaudžia vai-ką — neleidžia jam išmokti dar vienos kalbos, savo tėvų ir prosenelių kalbos, gražios ir mokslui labai svarbios kalbos.

Todėl vasarą skirkime moki-nių ieškojimui, telkimui. Į šį darbą turi įsitraukti visi — ir tėvai ir Lietuvių Bendruomenės pareigūnai. Daugiau dėmesio tegu skiria Lietuvių Bendruo-menų apylinkės, nes jos geriau-siai jaučia, kas jų apylinkėje dedasi. Dažnai ir čia būna ap-sidėdimo, darbai nustumiami

kitiem, nekreipiamas tinkamo dėmesio.

Mokytojų parengimas visom mokyklom yra problema. Vy-resnieji traukiasi, nes jie tikrai daug padarė lietuviškai moky-klai, daug metų tam reikalui sky-rė. Į jų vietas turi ateiti jaunieji.

Maironio lituanistinėje mo-kykloje New York'e gražiai į darbą įsijungė baigę šią moky-klą jaunuoliai. Ir jie sugeba dirbti, nes turi noro ir pasi-šventimo. Jiem tik reikia truputį praktikos, šiek tiek paskaitų, kad galėtų augti ir tobulintis. Tam reikalui yra rengiamos mo-kytojų studijų savaitės.

Mokytojų studijų savaitė šiais metais rengiama Dainavoje nuo rugpjūčio 14 iki 21. Ji skiriama ne tik mokytojams, bet ir jaunimui.

Tokių studijinių savaitių pir-mas tikslas yra išgirsti ką nors naujo, pasidalinti mintimis ir patyrimu lituanistinio švietimo darbe. Antras tikslas — susipa-žinti ir pabendrauti su Ameri-kos ir Kanados lituanistinių mo-kyklų mokytojais. Trečias tiks-las — mokytojų šeimoje poil-sianti.

Šioje studijų savaitėje bus apie 18-20 paskaitų švietimo klausimais, pasikeitimas žinio-mis, nuomonėmis. Bus tik 3 pas-kaitys į dieną. Laisvalaikis ir vakarinės programos skiriama artimesniam susipažinimui. Tai bus jau 17-oji savaitė.

Ypač kviečiamas jaunimas. Jis čia labai daug gaus. Čia bus specialios dainų ir tautinių šo-kių pamokos. Svarbu, kad jaunieji mokytojai galėtų daly-vauti toje studijų savaitėje.

Lietuvių Bendruomenės dali-niai turi pasirūpinti, kad jaunieji mokytojai galėtų nukeliauti į šią savaitę. Reikia jiems su-

Sparčiai artėjant į Antrąsias Pasaulio Lietuvių Dienas. Toliau nuo šio istorinės reikšmės įvy-čio stovintieji vargu ar suvokia, kiek yra darbo, problemų, kiek reikia darbo rankų šiai sunkiai naštai pakelti. Šia proga už-kalbina vieną iš darbuotojų vyrų, II PLD vyr. komiteto pirmininko pavaduotoją Bronių Juodelį, nešantį didelę atsako-mybę šių dienų rengime, ir su-jo pareikštomis mintimis dali-namės su mieliais Darbininko skaitytojais.

— Jūs, ponas Juodeli, esat II PLD-ny vyr. komiteto pirmi-ninko pavaduotojas. Šios parei-gos, be abejo, Jums uždėda sun-kių darbų krūvį bei atsako-mybę. Tad kokius gi tiesiogini-us darbus, ruošiant II PLD, Jums tenka atlikti?

— Man, kaip pavaduotojui, tenka dalintis įvairiais II PLD ruošos darbais su pirmininku dr. Antanu Razma ir su kitais vyriausio komiteto nariais. Nors darbų krūvis yra nelengvas, ta-čiau, visiem įdedant labai daug pasišventimo ir pastangų, pasi-

telkti lėšas, paraginti, kad kuo daugiau jaunimo nuvažiuotų.

Registruotis reikia pas studij-ųjų savaitės vadovą J. Masilionį, 4632 So. Keating Ave., Chicago, Ill. 60632. Telefonas — 312 585-2629.

Tad sukrusime, organizuoki-mės ir švieskimės!

PLD posėdyje dalis komiteto narių: Iš k. Jonas Baris — transporto komiteto pirmi-ninkas, Ritonė Rudaitienė — spaudos - informacijos komiteto pirmininkė, dr. A. But-kus — JAV LB pirmininkas, Gintaras Aukštuolis — PLJS pirmininkas, Kazys Laukaitis — ūkio reikalų vedėjas, Vacys Momkus — Dainų šventės pirmininkas, Milda Len-kauskienė — svečių komiteto pirmininkė, Mečys Šilkaitis — suvenyrų platinimo ko-ordinatorius Rimantas Dirvonis — ŠALFASS-gos atstovas, Ingrida Bublienė — kultūri-nių renginių komiteto pirmininkė. Nuotr. J. Tamulaičio

binęs patekau į gražų butą. Bu-vo popiečių metas, kada ir drie-žiukai aptingę snaudžia po la-pais, ir muselės lango kampe snūduriuoja. Ir čia bute buvo ramu, tylu. Poilsio baldai ir virdulys virtuvėje.

Šią tylą sudrumstė skardus Jono balsas ir jo entuziazmas, greiti, dideli žingsniai. Tuoj kė-dė, tuoj — sėsk! Ką gersi? Nėra čia juokų!

Šiame kambaryje yra du mano tapyti paveikslai. Vienas yra naturmortas su vaisiais, melonais, o kitas — Vilniaus pa-norama. Abu vienodo dydžio, vienodo kolorito, kad drauge sugyventų.

Atsėdau prieš paveikslus, kad galėčiau per juos perbėgti, kaip padaryta, ar gerai padary-ta. Tada mėgau tapyti špakte-liu — peiliu. Dažą dedi tam tik-ru lenktu peiliu. Uždengi nedidelį plotą. Paskui šalia dedi ki-tą. Taip gauni suskaldytą, vir-pantį paviršių.

Mirguliuoja senasis Vilnius su savo bokštais, primena tą Maironio eilėraštį — Kur tavo, Vilniau, tie spinduliai, kuriuos skleidėi Lietuvai tėvynei... Pirmame plane yra Bernardinai, Šv. Ona, paskui pabyra namai, iškyla Šv. Jono bažnyčia su savo triumfuojančiu bokštu. Debes-liai irgi virpa. Kairėje pirmam plane — teka Vilnelė, tas Vil-niaus papuošalas.

Atsimenu, kaip tapiau abu paveikslus, kur stovėjau, kaip skubėjau, per kokį liūdesį bri-

ATGAIVOS, DŽIAUGSMO IR VIENYBĖS ŠVENTĖ**Pokalbis su II PLD-ny vyr. komiteto pirmininko pavaduotoju Bronium Juodeliu****JURGIS JANUŠAITIS**

ruošimas vyksta pilnu tempu. Pirmininkas man pavadė rūpi-nis įvairiais administraciniais reikalais. Eilės vyriausio komi-teto narių suradimas, patalpų dainų šventei, sporto žaidynėm, jaunimo kongreso atidarymui, banketam ieškojimas ir nuomo-jimas, renginių sąmatų konsoli-davimas, sutartys, draudimai, formalūs raštai bei laiškai, tal-ka informacijai, bilietam, lėšų telkimui ir kultūriniam ren-giniam buvo ir yra mano konkre-tūs darbai, panašūs į šeimini-nės namų ruošą, kurios iš šalies net nesimato.

— Jūs II PLD-ny vyriausio ir atskirų renginių komitetų posė-džiuose siūlydavot įvairių, sakytume, labai naudingų projektų. Ar jie buvo priimti ir ar įgy-vendinami?

— Vyriausio komiteto posė-džiuose visi 28 nariai darom įvairius pasiūlymus visais II PLD reikalais. Tarp tų pasiūly-mų manieji visada siekė darbų suderinimo, pastangų koordina-vimo, tarpusavio harmonijos,

praktiškumo ir taupumo išlaiky-mo. Man rūpėjo ir rūpi, kad sutelktos lėšos būtų produkty-viai ir taupiai naudojamos. Tam atlikau ir "Vacher" išmokėjimų sistemos įvedimą ir finansinės atskaitomybės nuostatų paruo-šimą, kurie buvo priimti.

— Posėdžiuose dalyvauja la-bai didelis komitetų ir komisijų narių skaičius. Be abejo, planuo-jant tokio masto renginį, iškyla daug įvairių nuomonių. Kaip pavykdavo tas nuomones sude-rinti? Ar klausimų sprendimas nesudaro problemų?

— Vyriausio komiteto pilna-ties posėdžiuose, kai dalyvauja visi 28 nariai, turim įvairia-sių nuomonių, kaip kad įvairi yra ir mūsų bendruomenė. Tai yra mūsų stiprybė, nes į proble-mas galim pažvelgti įvairiais žvilgsniais ir pajusti įvairias nuotaikas.

Pilnaties posėdžiuose, kartą per mėnesį, apžvelgiam visą ruošos darbą ir darom nutari-mus. Administracinių problemų sprendimam būna šaukiami ko-miteto prezidento posėdžiai, kuriuose dalyvauja pirmininkas, pavaduotojas, sekretorė, izdi-

Bronius Juodelis

ninkas ir penkių pagrindinių II PLD-ny renginių pirmininkai. Juose dalyvauja ir specialiai pakviesti komiteto nariai, reika-lingi diskutuojamų problemų sprendimui. Nuomonių skirtu-mus visada galima suderinti, ta-čiau nutarimus darom daugu-mos balsavimu.

— Jūs, kaip žinau, esat dide-lės tvarko šalininkas, veiklus darbų vykdytojas, ypač tvarkant atskaitomybę. O II PLD-nos su-sijusios su milžiniškomis su-momis pinigų. Kas tuos reikalus tvarko ir kontroliuoja?

— II PLD-ny finansinė at-skaitomybė yra tvarkoma vy-riausio izdininko Kosto Dočkaus. Kai kurie renginiai tu-ri savo izdininkus, tačiau visi izdai priklauso bendrai II PLD sankaupai ir atskaitomybei. Vi-sų renginių sąmatos buvo vy-riausio komiteto priimtos, ir renginių pirmininkai yra įparei-goti kontroliuoti visas išlaidas, kad jos vyktų sąmatos ribose.

Mano manymu, tokios didelės apimties finansinė operacijom yra reikalingas ir kontrolierius, tačiau jų neturim.

— Matom, kad Jūs stovit visai arti II PLD-ny organiza-cinių darbų, jų vykdomo. Tad kaip, bendrai imant, atrodo pasi-ruošimas II PLD-nom šiandien? Ar bus pajęgta išlaikyti reikiamą tvarką, įvykdyti tiek daug programų?

— Kiek tenka patirti, pasiruo-šimas visuose II PLD renginiuo-se vyksta sėkmingai, ir progra-mos bus įvykdytos. Bėlieka tik laukti gausaus dalyvių ir svečių suvažiavimo, o komitetas yra pasiruošęs visus nuoširdžiai su-tikti.

(nukelta į 4 psl.)

VĖJAS IŠ OKEANO
ŽIEMA VASAROS ŠALY
PAULIUS JURKUS

12.—

Susitikimas su kitais paveikslais

Minėjau, kad susitikimas su savo paveikslais yra lygus dienoraščio skaitymui. Tokio "die-noraščio" lapus teko atversti ir pas Joną Jakubauską.

Pro ežeriuką, pasukus į kairę, yra gatvelė, kuri tiesiai šauna į pajūrį. Tai Mercury Road. Mi-nėjau, kad čia yra dvi vilos su lietuviškais vardais — Neringa ir Viltis. Šioje gatvėje gyvena ir Jonas Jakubauskas, kurio namą teko aprašyti. Namas tuo įdomus, kad į antrojo aukšto pastogę remiasi kaktusas. Daž-nai šeiminkai matai trūsiantį lauke aplink Viltį. Žolę piauna, dėlioja akmenėlius. Viskas čia prižiūrėta, nuvalyta.

Jonas Jakubauskas yra suval-kietis, iš Vilkaviškio gimnazijos, karininkas, tarnavęs 9-me pėsti-ninkų pulke. Judrus ir veiklus. Anksčiau gyveno Baltimorėje. Ten mes ir susitikome, susipa-žinome ir susidraugavome. Bal-timorėje kadaise turėjau savo parodą. Jis iš parodos ir nusi-vežė į savo didelius namus pasikalbėti. Paskui pasirodė ir New York'e, nes ir čia turi daug draugų. Jo draugai — Juozas ir Elena Andriūšiai. Su jais bičiuliau-jasi, vieni kitus lanko.

Užsikėliau į Vilties antrą aukštą. Reikia eiti savotiškais laiptais, kurie primena ispanišką statybą. Sienos tinkuotos, nely-gios. Tokios sienos visada pri-mena ispanišką senovę. Paskam-

dau, kokius vargus skaldžiau kaip kietus riešutus. Ak, visa tai jau praeitis. Poeto Vytauto Ma-černio žodžiais pasakytume, — tai knygon sudėti ziedai...

Dabar čia esame du pasau-liai: mano nutapyti paveikslai ir aš. Mes išsiskyrėme tada, kai pasirašiau kamputyje. Nuo tada paveikslai savarankiškai gy-vena. Aš jiems nereikalingas. Tik man jie reikalingi, kad prisimi-nimai atneštų nutolusias dien-as, primintų užgesusias viltis, troškimus. Bet vis dėlto savo-tiškai gera pabūti su tais paveikslais. Pasijauti turtingesnis, didesnis. Va, ir tu menkas žmo-geli, štai padarei — palikai savo kūrinčius gyventi, svečiuotis iš-taigiuose namuose.

Jonas yra didelės veiklos žmo-gus. Veikė, sviatą judino Balti-morėje. Veikė Lietuvių Bend-ruomenėje ir ramovėnuose. Vienas iš gražiausių momen-tų buvo, kada jis Lietuvos ra-movėnų vardu Lietuvos kariuo-menės šventės metu padėjo vai-niką Arlingtone prie Amerikos Nežinomo kario paminklo. Padė-jo su visais leidimais, su visom ceremonijom. Jo darbo kambary kabo šio momento nuotrauka.

Paklausiau, kodėl čia atvažia-vai? Atsakė trumpai: Baltimorėje manęs niekas nelankys, kai išeisiu į pensiją. O čia visada draugų bus. Pensininkui čia gy-venti oras geresnis.

Ir čia jis juda, judina Lietuvių Bendruomenės apylinkę. Prisi-

da, kokius vargus skaldžiau kaip kietus riešutus. Ak, visa tai jau praeitis. Poeto Vytauto Ma-černio žodžiais pasakytume, — tai knygon sudėti ziedai...

Dabar čia esame du pasau-liai: mano nutapyti paveikslai ir aš. Mes išsiskyrėme tada, kai pasirašiau kamputyje. Nuo tada paveikslai savarankiškai gy-vena. Aš jiems nereikalingas. Tik man jie reikalingi, kad prisimi-nimai atneštų nutolusias dien-as, primintų užgesusias viltis, troškimus. Bet vis dėlto savo-tiškai gera pabūti su tais paveikslais. Pasijauti turtingesnis, didesnis. Va, ir tu menkas žmo-geli, štai padarei — palikai savo kūrinčius gyventi, svečiuotis iš-taigiuose namuose.

Jonas yra didelės veiklos žmo-gus. Veikė, sviatą judino Balti-morėje. Veikė Lietuvių Bend-ruomenėje ir ramovėnuose. Vienas iš gražiausių momen-tų buvo, kada jis Lietuvos ra-movėnų vardu Lietuvos kariuo-menės šventės metu padėjo vai-niką Arlingtone prie Amerikos Nežinomo kario paminklo. Padė-jo su visais leidimais, su visom ceremonijom. Jo darbo kambary kabo šio momento nuotrauka.

Paklausiau, kodėl čia atvažia-vai? Atsakė trumpai: Baltimorėje manęs niekas nelankys, kai išeisiu į pensiją. O čia visada draugų bus. Pensininkui čia gy-venti oras geresnis.

Ir čia jis juda, judina Lietuvių Bendruomenės apylinkę. Prisi-

da, kokius vargus skaldžiau kaip kietus riešutus. Ak, visa tai jau praeitis. Poeto Vytauto Ma-černio žodžiais pasakytume, — tai knygon sudėti ziedai...

— Jūs, kaip žinau, esat dide-lės tvarko šalininkas, veiklus darbų vykdytojas, ypač tvarkant atskaitomybę. O II PLD-nos su-sijusios su milžiniškomis su-momis pinigų. Kas tuos reikalus tvarko ir kontroliuoja?

— II PLD-ny finansinė at-skaitomybė yra tvarkoma vy-riausio izdininko Kosto Dočkaus. Kai kurie renginiai tu-ri savo izdininkus, tačiau visi izdai priklauso bendrai II PLD sankaupai ir atskaitomybei. Vi-sų renginių sąmatos buvo vy-riausio komiteto priimtos, ir renginių pirmininkai yra įparei-goti kontroliuoti visas išlaidas, kad jos vyktų sąmatos ribose.

Mano manymu, tokios didelės apimties finansinė operacijom yra reikalingas ir kontrolierius, tačiau jų neturim.

— Matom, kad Jūs stovit visai arti II PLD-ny organiza-cinių darbų, jų vykdomo. Tad kaip, bendrai imant, atrodo pasi-ruošimas II PLD-nom šiandien? Ar bus pajęgta išlaikyti reikiamą tvarką, įvykdyti tiek daug programų?

— Kiek tenka patirti, pasiruo-šimas visuose II PLD renginiuo-se vyksta sėkmingai, ir progra-mos bus įvykdytos. Bėlieka tik laukti gausaus dalyvių ir svečių suvažiavimo, o komitetas yra pasiruošęs visus nuoširdžiai su-tikti.

(Bus daugiau)

Šv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejaus proga jubiliejui rengti komitetas išleidžia specialų medalį, kurio projektą padarė skulptorius Petras Vaškys. Medalis jau atduotas kalyklai.

ŠV. KAZIMIERO SUKAKTIES KOMITETAS KVIETIA VISUS SKUBION TALKON

Jau nuo 1981 spalio 11 Šv. Kazimiero sukakties komitetas maždaug kas šeštą savaitę posėdžiauja kun. Kazimiero Pugeviciaus įstaigoj, Brooklyne, N.Y., planuodamas galimai prasmingiau paminėti šv. Kazimiero 500 m. mirties sukaktį. Iki šiol užsibrėžti darbai gana sklandžiai buvo stumiami pirmyn.

Šv. Kazimiero pašto ženklų projektas, paruoštas dail. Romo Viesulo, kovo 4 išsiųstas į Vatikaną.

Šv. Kazimiero sukaktuviniai medaliai (200 sidabrinų ir 500 bronzinių), kurių projektą paruošė skulpt. Petras Vaškys, bus nukaldinti Franklin Mint kalykloj, Philadelphijoje, birželio vidury. Įskaitant honorarą skulptoriui ir atlyginimą kalyklai, iš viso susidaro 24,630 dol. išlaidų. Šv. Kazimiero sukakties komitetui prašant, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metiniame direktorių posėdy sutikta minėtus medalius platinti.

Simo Sužiedėlio suglaustos šv. Kazimiero biografijos tekstas lietuvių pranciškonų spausdintuvė Brooklyne jau surinktas. Gavus dail. Nijolės Palubinskienės iliustracijas, studija apimanti apie 60 puslapių, netrukus pasirodys knygų rinkoj. Leidinio spausdinimo darbus komitetas buvo pakvietęs staiga mirus kun. Stasiui Ylai.

Anglų kalbon minėtą šv. Kazimiero gyvenimo apybraižą verčia kun. Kazimieras Pugevicius, vokiečių — kun. K. Senkus Stuttgarte, italų — prel. V. Mincevičius Romoj, portugalų — kunigas Pr. Gavenas, Brazilijoj. Ieškomas vertėjas į prancūzų kalbą. Tariamasi su Vytautu Dambraiva dėl jo 1979 parašytos brošiūros ispanų kalba apie šv. Kazimierą padauginimo.

Kun. St. Ylai atsiskyrus iš gyvųjų tarpo, šv. Kazimiero meniniu albumu, paveikslukais su maldele į šventąjį, atvirutėmis sutiko rūpintis P. Jurkus. Jis siūlė šv. Kazimiero metais suruošti religinio meno parodą.

Izdininkas kun. Viktoras Dabušis pranešė apie kasos stovį.

Iki šiol daugiausia aukų gauta iš lietuvių kunigų — iš viso veik 17,000 dol. Tai labai gražus mūsų dvasiškijos pavyzdys, kurį galimas dalykas, paseks nemažai pasauliečių. Štai stambiausi kunigai aukotojai: Simonas Morkūnas — 5,000, Alfonsas Gleveckas — 5,000, Jurgis Degutis — 1,000, Viktoras Dabušis — 1,000, Juozas Prunskis — 1000, vysk. Vincentas Brizgys — 1000. Šiek tiek aukų jau gauta ir iš kitų kontinentų. Kun. V. Mankeliūnas gyvenęs Kolumbijoj, atsuntė 500 dol. Gauta ir iš Australijos kunigų.

Laiškais buvo kreiptasi į lietuviškų parapijų klebonus su prašymu, kad jie praėjusio kovo pradžioj (šv. Kazimiero šventei artimiausią sekmadienį) padarytų rinkliavas bažnyčioje. Iki šiol atsilies tik septyni klebonai bei misijų kapelionai ir atsuntė 2,255 dol. Daugiausia aukų (1,100 dol.) surinko kun. V. Pikturna iš savo mažos misijos Floridoje. Iš pasauliečių stambiausi aukotojai yra Vytautas Volertas, komiteto pirm., ir Henrikas Misliauskas. Iš jų gauta po 1,000 dol. Iš viso iki šiol suaukota truputį daugiau kaip 21,000 dol. Komitetas visiems aukotojams nužirdžiai dėkoja.

Ivairiems reikalams jau išleista 11,500 dol. Tokiu būdu šiuo metu kasoje yra apie 9,500 dol. Medalius nukalus, Franklin Mint teks sumokėti likusių sumą. Tokiu būdu kasa bus ištuštinta ir dar susidarys apie 7,500 dol. skolų. O kur kitos sąskaitos, kurios taip pat greitai laiku turės būti apmokėtos.

Būtų džiugu, kad atsirastų mecenatų, kurie sutiktų apmokėti, sakysim, antologijos, albumo, kapitalinės šv. Kazimiero monografijos išleidimą lietuvių ir anglų kalba.

Šv. Kazimieras yra vienintelis lietuvių šventasis, mūsų tautos, ypač jaunimo, globėjas. Todėl jo imponuojančią sukaktį, turinčią didelės reikšmės religiniu, tautiniu bei politiniu atžvilgiu, dera galimai prasmingiau paminėti. Darant specialias rinkliavas bažnyčiose, viliamasi, kad

kiekvienas plačiai atvers piniginę ir dosnia auka prisidės prie komiteto užsibrėžtų, ilgai išliekančių darbų realizavimo. Ne visos parapijos rinkliavą darys ir ne visi bus lietuviškose bažnyčiose. Todėl prašoma kiekvieno, norinčio paremti komiteto darbus, čekius rašyti Lithuanian R.C. Priests' League of America ir siųsti adresu: 500 Anniversary of St. Casimir, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Komitetas yra laimingas, kad didelę dalį pinigines naštas yra prisiėmę Kanados lietuviai. Jie apmokės operos-oratorijos libreto parašymo, muzikos sukūrimo ir ateinančių rudenį Toronte jos pastatymo išlaidas. Tuo pačiu metu ten įvyks pasaulinio masto lietuvių katalikų kongresas. Visa tai pareikalau nemažai tūkstančių dolerių. Tas lyg iššaukia JAV lietuvių nenusileisti ir likusių darbų šimtu procentų įvykdyti. Tai bus atlikta visų nuoširdžiomis aukomis.

B. Vaškaitis

PUTNAM, CONN.

Svarstyta ateities veikla

Nekaltai Pradėtos Mergelės Marijos vienuolijos rėmėjų centro valdyba gegužės 1 posėdžiavo Putname. Dalyvavo 21 asmuo.

Vyr. vadovė sesuo Aloyza pranešė, kad vienuolijos kapelionu paskirtas kun. dr. Valdemaras Cukuras kartu yra ir rėmėjų dvasios vadas.

Malda prisiminti kun. prof. Stasys Yla ir Antanas Vasaitis.

Padaryti pranešimai iš garbingojo Dievo tarno arkivysk. Jurgio Matulaičio minėjimų.

Svarstyti ateities planai. Birželio 19 Neringoje pramatytas stovyklavietės naujo pastato, talpinančio salę, darbo patalpas, knygyną ir mankštos patalpą, pašventinimas. Į stovyklavietę patogiai galima įvažiuoti ir su autobusais.

Metinė lietuvių susiartinimo šventė numatyta liepos 24. Tą dieną pamaldose bus minima prel. Vytauto Balčiūno kunigystės 50 metų sukaktis. Dienos programa: pamaldos, procesija, pietūs, meninė programa Aušros metų ženkle, atliekama Neringos mergaičių stovyklos. Alkos muziejus ir dail. A. Galdiko galerija bus atidaryti lankytojams. Metinis rėmėjų ir geradarių sąskrydis bus spalio 30. Bus prisiminti mirusieji, suruošta meninė programa.

Albina Lipčienė

Pagerbtos motinos

Matulaičio namų salėj gegužės 8 suruoštas motinų pagerbimas. Paskaitą apie motinos meilę skaitė Julia Mack. Ji yra žinoma lietuviškoje veikloje, ypač moterų organizacijose, pati yra motina, senelė ir pro-senelė.

Minėjimą rengė LB apylin-

PAGERBTAS NUSIPELNĘS SUKAKTUVININKAS

Sioux City, Iowa, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. Simonas Morkūnas balandžio 24 atšventė savo kunigystės 50 metų sukaktį. Sukaktuvininkas šiai parapijai vadovauja jau 32 metus. Jis šalia savo kunigiškos veiklos plačiai žinomas kaip uolus parapijos administratorius, vargšų globėjas, susipraęs lietuvis Lietuvos laisvinimo darbuose. Nenuostabu tad, jog ši sukaktis buvo paminėta tikrai labai iškilmingai.

Ir šiaip puošnioj bažnyčioj tą sekmadienį prie altoriaus buvo iškeltas įrašas "50 — Sveikinimai kun. Simonui Morkūnui". Įžangos procesijai vadovavo Kristaus kryžius ir mišių patarnautojai. Toliau žygiavo Kolumbo vyčių garbės atstovai, kelios dešimtys kunigų ir prelatų, vietos vysk. Francis Greteman, Vytautas Balčiūnas ir kun. Statuvininko kurso draugai prel. Vytautas Balčiūnas ir kun. Stasys Raila ir pats sukaktuvininkas.

Vysk. Heelan vardo aukštesniosios mokyklos choras, vadovaujamas Paula Keeler, sutiko su giesme. Mišių metu šis choras giedojo ir lietuviškai. Nors visi choristai nelietuviai, bet lietuviškus žodžius tarė puikiai.

Koncelebracinės padėkos mišias aukojė sukaktuvininkas su kurso draugais. Pritaikytą pamokslą lietuviškai ir angliškai pasakė vysk. V. Brizgys. Jis iškėlė kunigo pašaukimo svarbą ir būtinumą lietuviams susilaukti daugiau pašaukimų į kunigus. Jis sveikino sukaktuvininką, dėkojo parapičiam už talką savam klebonui. Vyskupijos vardu draugiškai sveikino prel. Lawrence J. Hoffman. Dėkojo už veiklą ir pasiaukojimą vyskupijai ir visuomenei.

Antra minėjimo dalis prasidėjo užkandžiais klebonijoj ir salėj. Gausius patiekalus paruošė uoli šeimininkė Morta Kuncienė su talkininkėmis. Vaisės salėj, išpuoštoj auksiniais motyvais, mal-

da pradėjo vietos vysk. F. Greteman. Vaisėse dalyvavo apie 200 asmenų.

Minėjimo programai sumaniai vadovavo kun. Roger Linnen. Jis supažindino su garbės stalo svečiais — 2 vyskupais, 3 sukaktuvininkais, 10 prelatų, 16 kunigų.

Vysk. V. Brizgys pirmasis sveikino jubiliatą ir priminė šeimos pareigą auklėti jaunimą pašaukimo į dvasišką linkme. Seminarijos kurso draugų vardu nuotaikingai sveikino prel. V. Balčiūnas. Visų brolių kunigų vardu kun. S. Raila įteikė lietuviškų giesmių ir muzikos plokštelių albumus.

Jubilato širdį pirmiausiai jaudino laiškai ir telegramos iš Lietuvos. Ten likę kurso draugai, giminės ir kiti, kuriuos kun. Simonas rėmė ir teberemia siuntiniais, sveikino sukaktuvininką jautriais žodžiais ir dėkingumu.

Iš Argentinos sveikino sesuo Valerija Stalioraitienė bei jos sūnus Albertas ir Raulas su šeimos. Kita sesuo Marija Balžakienė, jos sūnus Jonas ir dukra Valė su šeimos sveikino iš Lietuvos.

Gausūs ir nuoširdūs sveikinimai apibūdino sukaktuvininko darbštumą, uolumą Lietuvos reikaluose ir dosnumą. Iš Washington, D.C., sveikino senatorius Charles E. Grassley. Sveikino Šv. Vardo parapijos klebonas Leonard Ziegman, Švč. Sakramento parapija, ketvirto laipsnio Kolumbo vyčiai, vysk. Antanas Deksnas iš Europos, Lietuvių Fondas, Draugo ir Darbininko redakcijos, Šv. Kazimiero 500 metų sukakties komitetas, Lietuvių Katalikų Akademi-

Alkos muziejus turtėja

Alka, Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas, dažnai pagausėja įvairių kultūrininkų archyvais ir knygynais. Paskutiniu laiku į šį archyvą pervežti kun. St. Ylos ir aktorius S. Pilkos knygynai. Prof. B. Kaslas ir A. Mažiulis atvežė dalį savo knygynų.

Keli šimtai Alkos rėmėjų, aukojusių nuo 1 iki 10,000 dol., įgalino ketverių metų laikotarpy patalpų praplėtimo statybą, patalpų įruošimą ir bent dalies spintų archyvam įsigijimą ir išlaikymą.

Reikėtų, kad didesnis skaičius lietuvių finansiškai paremtų Alką, nes tai įgalintų greičiau įsigyti reikiamas spintas, įrengti geresnę apsaugą. Reikėtų ir nuolatiniu, bent dalinai apmokamo asmens Alkoje, kuris jau rūpintųsi. Tikimasi, kad lietuvių padės Alkai, kaip ir praeityje padėjo.

J. Kr.

K.S.R.

ATGAIVOS, DŽIAUGSMO IR VIENYBĖS ŠVENTĖ

(atkelta iš 4 psl.)

— Ar turit kokių nors pageidavimų rengėjams ir dalyviams?

— Mano, o manau, ir visų rengėjų noras yra, kad Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos būtų atgaivos, džiaugsmo ir vienybės šventė kiekvienam lietuviui. Šioje Pasaulio Lietuvių Dienose turėtume susirinkti visi patriotinio nusiteikimo lietuviai, visos organizacijos ir visi veiksniai, kurie veikiame vienybės su kovojančia tauta. Reikia, kad šios dienos pirmiausia mum atneštų vienybę išsivijoj, o tuo pačiu ir vienybę su kovojančia tauta.

II PLD-nos jau čia pat, tačiau dar nevelu lietuvių kvieisti į

Chicagą iš arti ir toli. Dar nevelu vasaros atostogų dalį skirti II PLD-nom. Dar nevelu pasirūpinti įvairių II PLD-nų renginių bilietais Jono Vaznelio prekyboj ir komiteto siūlomų viešbučių kambariais. Dar nevelu ateiti į II PLD-nų ir "I Lietuvai" operos mecenatų eiles, kad bendromis pastangomis parodytume pasauliui, jog esam gyvi ir kūrybingi.

Baigė malonų pokalbį darbštus II PLD-nų vyr. komiteto pirmininko pavaduotojas Bronius Juodelis. Nuoširdžiai jam dėkojam už pareikštas mintis. Linkime ištvermės sunkiose pareigose ir visokeriopos sėkmės didžiuosius darbus baigiant.

Sioux City, Iowa, balandžio 24 buvo paminėta kun. Simonas Morkūno kunigystės 50 metų sukaktis. Iš k. prel. V. Balčiūnas, vietos vyskupas Frank H. Greteman, kun. S. Morkūnas, vysk. Vincentas Brizgys, kun. Stasys Raila. Prel. V. Balčiūnas, kun. S. Morkūnas ir kun. S. Raila yra to paties kurso draugai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

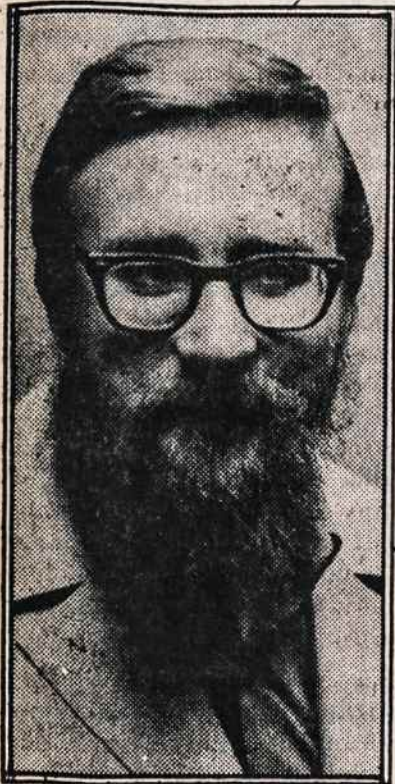
Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba balandžio 15 savo būstinėj Chicagoje turėjo posėdį, kurį pravedė pirm. dr. K. Šidlauskas. Jis pasidžiaugė, kad Vasario 16 minėjimas kongrese šiemet praėjo labai sėkmingai, daugeliumi senatorių ir kongresmanų ginant lietuvių teises į laisvę. Minėjimo proga į Wash-

ingtoną nusiūsta stud. R. Tričytė painformavo apie šiltą lietuvių susitikimą su sen. Ch. Percy, su E. Derwinski, apie lankymąsi keletose kongreso atstovų įstaigų. Dr. K. Šidlauskas papasakojo apie Jungtinio Amerikiečių Pabaltiečių komiteto posėdį Washingtono. Šiemet tam komitetui pirmininkauja dr. K. Šidlauskas, jį posėdžiuose pavaduoja dr. J. Genys. Valdyba patvirtino M. Vaivadienę ALTO atstove tame komitete. ALTAS komiteto veiklai finansuoti paskyrė 9,500 dol. Komitetas palaiko labai sėkmingus ryšius su valdžios įstaigomis. Apie lietuvių delegacijos kontaktus Washingtono Vasario 16 minėjimo proga kalbėjo ir dr. L. Kriaučeliūnas bei J. Laučka (pavadavęs adv. A. Domanskį posėdyje).

Lietuviam ginti komitete, kurį sudarė VLIKAS, ALTAS ir Liet. Bendruomenė, pirmininku yra dr. V. Stankus, ALTO atstovu — dr. V. Šimaitis. Dr. L. Kriaučeliūnas painformavo apie pasigėrėtiną Vasario 16 minėjimą Racine, kur jis buvo kviestas kalbėtoju; taipgi jis ALTO vardu sveikino naująją vicekonsulę M. Kraučūnieneį jos pagerbimo parengime. Inž. Gr. Lazauskas painformavo apie palaikomus kontaktus su skyriais, pasidžiaugė, kad jau išspausdinta kun. J. Prunskio knygelės "Lithuania" IV laida, 10,000 egz. Dr. V. Šimaitis painformavo apie pavykusį Liet. vyčių suruoštą Lietuvos prisiminimui banketą, kur jis sveikino ALTO vardu.

Kun. J. Prunskis papasakojo apie gerai pavykusius Vasario 16 minėjimus Bostone ir New Yorke, kur jis buvo kviestas su paskaitomis. Dienraštis "Chicago Tribune" išspausdino jo straipsnį apie Europos parlamentą. Apie padėtį Lietuvoje jis turėjo paskaitą Marijos aukšt. mokykloje. Pasiūlė organizuoti gydytojų protesto raštą dėl psich. ligoninėje kalinamo dr. Statkevičiaus. Tam valdyba pritarė. Pasiūlė rinkti liudijimus apie karo nusikaltėlius, komunistų okupacijos metu žudžiusius, trėmusius lietuvius, nors tie nusikaltėliai dabar gyventų Sovietų Sąjungoje ar Izraelyje. Šį planą valdyba pasiūlė perkelti į Lietuviam ginti komitetą. Priimtas naujas ALTO biudžetas apyskaitiniam metam 66,000 dol.

Be suminėtujų, posėdyje dar dalyvavo: inž. V. Naudzius, M. Pranevičius, inž. K. Burba (pavadavęs dr. J. Valaitį), E. Smilgys, P. Bučas, St. Balzekas, Jr., A. Gabalienė, I. Blinstrubienė.

Andrius Eiva. Šią nuotrauką įsidėjo The New York Times gegužės 25 d. laidoje.

VASARIO 16-TOS GIMNAZIJOS MOKINIŲ LAIKRAŠTĖLIS

Redakciją pasiekė Vasario 16-tos gimnazijos mokinių laikraštėlis. Jis turi 10 mašinėlė rašytų puslapių, pailiustruotas mokinių piešiniais, išleistas Vasario 16-tos proga.

Pradedama gimnazijos direktorius Andrius Šmitas. Jis sako, jog gaila, kad gimnazijos mokiniai anksčiau neturėjo savo laikraštėlio. Ragina visus bendradarbiauti.

Laikraštėlio iniciatorės yra Laima Sruoginytė ir Marytė Balaišytė. Pirmoji yra iš New Yorko apylinkės.

Viršelyje, tarp nupieštų langinių įdėtas G. Diavaraitės eilėraštis apie Lietuvą.

Pirmuoju straipsneliu eina Marytės Balaišytės pasakojimas apie savo kelionę į Punkso kraštą ir į Seinus. Straipsnelis pavadintas "Skaudžioji patirtis". Aprašo, kaip Seinų buvusioje katedroje lenkai visokiais būdais trukdo lietuviškas pamaldas, vietos klebonas nekenčia lietuvių. Kai jie gieda lietuviškai, jis iš giesčių transliuoja lenkiškas giesmes.

Jaunai mokinėi tai sukelia audringus pasipiktinimo jausmus.

Laima Sruoginytė spausdina savo eilėraščių, kuriame kalba apie ilgęsį Lietuvai. Klausia, kur ta Lietuva? Ji jos nemačiusi, jos nepažįsta, bet ją myli. Ir žada, kad jie išlaisvins Lietuvą.

Kita visa spausdinama medžiaga yra lokalinio pobūdžio, kurią gali suprasti tik ten gyvenantys. Įdėtas ir horoskopas, kurį iš ispanų kalbos išvertė ir paruošė Silvija Sidoravičiūtė ir Laima Sruoginytė. Tai liudija, kad mokiniai yra čia suvaziavę iš įvairių pasaulio kraštų, Šiaurės ir Pietų Amerikos, ir jie kalba įvairiomis kalbomis. Visus juos jungia lietuvių kalba, lietuviškas nusiteikimas. Šalia to, dar išmoksta ir vokiškai. Tai koks kalbinis turtas įduodamas jaunimui. Mum, mažai tautai, kaip tik reikia mokėti kuo daugiau kalbų, kad susirastume kuo daugiau draugų.

Šia proga ir noris visus paraginti savo vaikus bent metam leisti į šią vienintelę laisvame pasaulyje lietuvišką gimnaziją. Jaunimas iš ten grįš turtingesnis, daugiau išmokęs, pagilinęs kalbų mokslus.

LMK Federacijos New Yorko klubas prie savo velykinio stalo Atvelykio popietės metu. Kultūros Židiny. Klubo pirmininkė — Jadvyga Laucevičienė trečioji iš dešinės. Nuotr. A. Reivytenis

NEWARK, N.J.

LB apylinkės susirinkimas

Vietos LB apylinkės valdybos suruoštas Motinos dienos minėjimas ir apylinkės metinis susirinkimas įvyko gegužės 8 Švč. Trejybės parapijos salė. Motinos dienos minėjimą pradėjo apylinkės valdybos pirm. Danguolė Didžbalienė. Šios apylinkės veikloje dalyvaujanti poetė O.B. Audronė — Ona Balčiūnienė paskaitė motinos garbei tris jos pačios sukurtus eilėraščius, o apylinkės valdybos sekretorė Regina Brazinskaitė pianu paskambino Chopino valsą. Tuo šis trumpas motinų pagerbimas ir pasibaigė.

Toliau vyko apylinkės metinis susirinkimas. Į prezidiumą pirmininku buvo pakviestas Vytautas Vaitiekūnas, o sekretore — valdybos sekretorė Regina Brazinskaitė. Valdybos veiklos

ALTO sekretorius ir komisijos

Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdyje, pirm. dr. K. Šidlauską pasiūlymu, ALTO sekretoriumi vėl išrinktas inž. Grožvydas Lazauskas, parodęs daug rūpestingumo einant šias pareigas iki šiol. Komisijų pirmininkais išrinkti: Sekretoriato — inž. Gr. Lazauskas, Politinės — dr. K. Šidlauskas, Visuomeninių reikalų — dr. L. Kriaučeliūnas, Skyrių — T. Blinstrubas, Finansų — M. Pranevičius, Teisių ir statuto — adv. A. Domanskis, Namų administravimo — dr. Vl. Šimaitis, Spaudos ir informacijų — kun. dr. J. Prunskis.

pranešimus padarė valdybos pirm. Danguolė Didžbalienė, inž. Viktoras Jokūbaitis ir kontrolės komisijos vardu — Jonas Juškys.

Per veiklos metus per gerokai apmažėjusios apylinkės kasą praėjo daugiau kaip 3000 dol., kurių didžiulė buvo surinkta minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Lietuvos laisvinimo reikalui minėjimo metu ir dr. Rožė Šomkaitės pastangomis buvo surinkta apie 1,300 dol. Apylinkės žmonės daug kuo prisidėjo minint LB 30 m. ir taut. šokių grupės Liepsnos 10 m. veiklos sukaktis, suruoštas rudeninis pobūvis architekto Algirdo Brazinsko sodyboje, rinkta aukos švietimo reikalui, solidarumo įnašai ir kt. PLB valdybos ir Laisvės komiteto reikalui dr. Rožė Šomkaitė paskyrė 700 dol. ir pasirūpino, kad jos darbdaviai tam pačiam tikslui paskirtų kitus 700 dol. Tokiu būdu PLB valdyba vieno žmogaus rūpesčiu praturtėjo 1000 dol., Laisvės komitetas — 400dol. Tai ne pirmas kartas, kad dr. Šomkaitė stambesnėms sumoms paremti ne vieną svarbesnį lietuvišką reikalą.

Kontrolės komisija rado kasos knygas ir dokumentus rūpestingai ir tvarkingai vedamas. Visi pranešimai susirinkimo buvo patvirtinti.

Priešus prie valdybos rinkimų, susirinkimas labai prašė esamą valdybą pasilikti ir toliau.

Lietuviai pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Darbininką — savaitinį laikraštį, Aidus — kultūros žurnalą, Šv. Pranciškaus Varpelį — religinio turinio žurnalą.

Tokiu būdu valdyboje lieka: pirmininke — Danguolė Didžbalienė, vicepirmininke — architektas Algirdas Brazinskas, sekretore — Regina Brazinskaitė ir išdininke — Viktoras Jokūbaitis.

Kontrolės komisija taip pat sutiko pasilikti ta pati.

Tariantis apie įvairius reikalus, iškilio sumanymas daugiau pasiinformuoti apie valdžios organų vykdomą nacių "kolaborantų" medžioklę.

Susirinkimui pasibaigus, visi dalyviai buvo pavaišinti apylinkės ponių pagamintais sumuštiniais, kava ir įvairiais kepiniais.

K.J.

ATEITININKŲ SAVAITĖ KENNEBUNKPORTE

Rytų Amerikos ateitininkų šeimų savaitės sekmadienio (rugpjūčio 14) vakare Lietuvių pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, Maine, bus puikus koncertas ir literatūros vakaras. Koncertą atliks solistė Salomėja Valiukienė. Labai įdomiai parinkta poezija ir proza skaitys aktorius Vytautas Valiukas.

Ši programa skiriama Tumo Vaižganto mirties 50 metų sukakčiai paminėti ir sekmadienio bei koncerto nuotaikomis sušildyti draugišką susirinkusių šeimų bendravimą.

Visi kviečiami atvykti į koncertą, o taip pat kas gali kviečiamas praleisti atostogas gražiojoje lietuvių pranciškonų sodyboje.

Skubėkite užsisakyti kambarius, jei jų dar yra, rašydami šiuo adresu: Guest House, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Me. 04046.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi maitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvis; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryt. kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2605 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	312 227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	302 478-2871
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	302 478-2871
New York, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

— Kun. Juozas Adomaitis gegužės 3 mirė Plokščių parapijoje, Vilkaviškio vyskupijoje, Šakių rajone. Velionis buvo gimęs 1901, kunigu įšventintas 1929. Dirbo Vilkaviškio vyskupijos kurijoje, kapelionavo Marijampolės mergaičių gimnazijoje. Pokario metais buvo ištremitas į Sibirą, iš kurio grįžo 1956. Grįžęs klebonavo Alytuje, Plokščiuose.

— Monsignoro Petro Butkaus 45 metų kunigystės sukaktis paminėta Sidnėjų gegužės 22. Pamaldų metų giedėjo Dainos choras. Pietūs su oficialia dalim vyko Lietuvių Namuose.

— Hartford, Conn., birželio trėmimų minėjimas, rengiamas LB Hartfordo apylinkės valdybos, įvyks birželio 12. Švč. Trejybės bažnyčioje 9 val. ryto iškilmingos lietuviškos mišios, dalyvaujant organizacijom. Po mišių apatinė salė minėjimas, kurio metu kalbės Gintė Damušytė iš New Yorko.

— Juozo Tumo-Vaižganto mirties 50 metų sukakties minėjimas-akademija Clevelande vyks birželio 19 Šv. Jurgio parapijos salė. Rengia parapijos taryba.

— Amerikos Lietuvių Taryba vasaros darbam Jungtiniame Baltiečių Komitete Washingtono pasirinko Rimą Šilėnaitę, gyvenančią Forest Parke, netoli Chicago. Ji yra lankiusi Vasario 16 gimnaziją, 1982 pavasarį bakalaurės laipsniu baigė tarptautinių santykių studijas Amerikos universitete Washingtono. Priklauso prie Chicago Lietuvių operos choro, reiškiams skaučių veikloje.

— "Kronikos balsas", šių metų pirmas numeris, jau pasiekė skaitytojus. Tai informacinis biuletinis, leidžiamas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Sąjungos.

— PLB seimo "Aušros" šimtmečio minėjimas Chicago, Jaunimo Centro didžiojo salė, vyks birželio 30. Paskaitą skaitys kun. dr. Pr. Gaida, meninę programą atliks jaunimas.

— Tarptautinis žurnalas "Vision", laido ispanų kalba, atspausdino dr. Kuncos straipsnį "Laikas pabusti", kuriame primenamas trijų Pabaltijo kraštų tragiškas likimas ir iškeliami skaudūs įvykiai, palietę Pabaltijo kraštus nuo Antrojo pasaulinio karo pradžios iki dabartinių laikų. Ypatingas dėmesys atkreipiamas į Pabaltijo tautų genocidą, jų rusinimą, pabaltiečių persekiojimą dėl jų tautinių ir religinių įsitikinimų. Straipsnio autorius dr. Kunca rašo, jog Pabaltijo tautų ir iš viso Rytų Europos likimas, turi būti įspėjimu Vakaram, jog reikia visada būti pasiruošusiem laisvę apginti.

— Neringoj (Brattleboro, Vermont) lietuvių kilmės vaikų stovykla (anglų kalboje) jau pilna. Vietų yra tik lietuvių mergaičių (liepos 10-30) ir lietuvių berniukų (rugpjūčio 14-27) stovyklose. Nedelsiant registruokites.

— Iš Hartford, Conn., organizuojamas autobusas į Neringą (Brattleboro, Vt.) birželio 19, sekmadienį. Išvykstama 9 val. ryto, grįžtama 8 val. vak. Kaina 11 dol. asmeniui. Registruotis sumokant už kelionę: D. Grajauskienė, 19 Tim Clark Cir., Simsbury, Conn. 06070, tel. 658-6452, ar Anna Yusias, tel. 549-0497.

— Nauji Darbininko skaitytojai: B. Andrews, Hartford, Conn., M. Zaren, Kent, Ohio, Ch. Motekaitis, Brockton, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiam skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

BALTIMORĖS LIETUVIŲ VEIKLOJ

Radžio valandėlės sukaktis

Baltimorės lietuvių radžio valandėlė gegužės 14 Lietuvos namų didžiojo salė atšventė 35 metų gyvavimo sukaktį. Tai ilgas laiko tarpas, pilnas pasiaukojimo, darbo ir ištvermės. Su džiaugsmu žvelgiame praeitin, su viltim ateitin.

Radžio valandėlės vedėjai šį kartą programai atlikti pakvietė Clevelando vyrų okteta. Šis oktetas yra visada mėgiamas Baltimorėje. Salė buvo pilna svečių. Tai rodo, jog Baltimorės, Washingtono ir apylinkių lietuviai nori, kad lietuvių radžio valandėlė ir toliau gyvuotų.

Koncerto kai kurias dainas esame čia girdėję ir anksčiau, bet buvo miela ir dar kartą išgirsti. Juk dažnai mėgstamos plokštelės ar magnetinės juostos klausomos po kelis kartus. Kiekvieną kartą atrandame ką nors naujo, ko anksčiau nepastebėjome. Taip buvo ir su Clevelando oktetu.

Programoj liaudies dainos, romantika, tėvynės nostalgija. Perdavime puikus tempas neleidu nuobodžiauti. Būtų sunku šią grupę įsivaizduoti be solistės Irenos Grigaliūnaitės.

Dainų buvo per 25. Publikai prašant, oktetas nepagalėjo ir daugiau dainų. Po koncerto buvo šokiai ir vaišės.

Sekmadienį, gegužės 15, Šv. Alfonso bažnyčioj mišios buvo aukojamos už gyvus ir mirusius radžio valandėlės rėmėjus. Per šias mišias irgi giedojo Clevelando oktetas. Pamaldose dalyvavę lietuviai ilgai šių pamaldų nepamirš. Tą sekmadienį daugelio lietuvių svajonė vienai valandai tapo tikrove. Mišios buvo aukojamos tik lietuviškai. Klebonas kun. Antanas Dranginis ir pamokslą sakė tik lietuviškai. Amerikiečiam maldininkam angliškai tik pristatė besisvečiuojantį oktetą. Norėtųsi, kad kiekvieno sekmadienio lietuviškos mišios būtų tokios, kaip tą sekmadienį.

Pagarba radžio valandėlės vedėjam Albertui Juškui ir Kęstučiui Laskauskui. Padėka visiem Clevelando okteto nariam.

Lietuvių diena

Šiais metais Baltimorės tautybių pasirodymą lietuviai pradeda pirmieji. Birželio 4-5 miesto centre, Hopkins Plaza, įvyks Lietuvių dienos. Birželio 5,

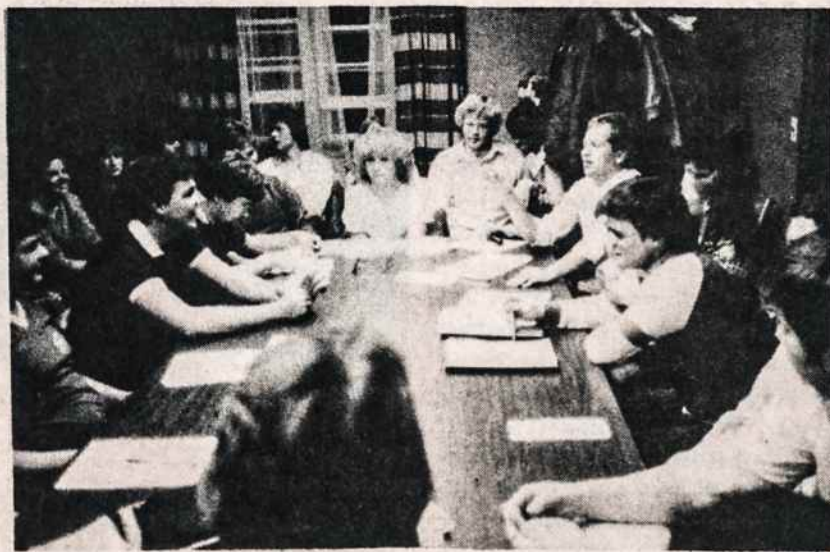
sekmadienį, 11:30 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioj mišios bus aukojamos už išvežtus, nukankintus ir vergijos jungą nešančius lietuvius. Bus prisiminti ir birželio trėmimai. Per mišias giedos Dainos choras. Po pamaldų iškilminga eisena į Hopkins Plaza. Vadovaus karu veteranų Lietuvių Posto 154 vyrai.

Lietuvių dienos atidaryme dalyvaus miesto burmistras, kongreso ir senato atstovai, lietuviškos organizacijos.

Šioj šventėj pristatomas lietuviškas menas, lietuviškas maistas, knygos apie Lietuvą. Tautinių šokių grupės Aras ir Svajonė pašoks tautinių šokių.

Šventės rengimo pirmininkai yra Stasys Kligys ir Kęstutis Česonis. Komitetas susideda iš daug narių ir patarėjų. Visos dalyvaujančios organizacijos jame turi savo atstovus.

(j.b.)

Pabaltiečių jaunimo posėdis, kuriame lietuviams atstovavo (prie stalo iš kairės) Jonas Zerr, Vidmantas Rukšys, Andrius Dragūnas ir Danutė Rukšytė. Toliau kairėje — Gintaras Dragūnas.

RUOŠIAMĖS ANTRAJAI PABALTIOJAUNIMO STOVYKLAI

Latvių stovykloj Priedainėje, Freehold, N.J., tarėsi Antrosios Pabaltijo jaunimo stovyklos atstovai. Balandžio 9 suvažiuojo apie 30 atstovų iš New Jersey, Philadelphijos, Washington, D.C., ir New Yorko apylinkių. Buvo svarstoma stovyklos dienotvarkė, paskaitininkų parinkimas ir pramogų paruošimas.

Stovykla įvyks rugpjūčio 18-21 latvių stovykloj "PRIESAULĖJ", New Hampshire valstijoje (pusantros valandos kelio į šiaurę nuo Bostono).

Nutarta turėti dešimt paskaitų. Visos lies Pabaltijo valstybių istorinį, kultūrinį ir politinį gyvenimą. Šalia paskaitų bus užsiėmimų grupės: estų teatras, pabaltiečių tautiniai šokiai, pabaltiečių valgių gaminimas, Pabaltiečių Jaunimo Sąjungos konstitucijos sudarymas, vadovų paruošimo kursai. Tapybos ar kitokiam mene besireiškiančias jaunimas galės dalyvauti organizuojamoj meno parodoj. Vakaraus stovyklaujančius linksmins Rytų pakraštį pagarsėjęs latvių "rock and roll" orkestras "AKACIS".

Stovyklos kaina \$65 užsiregistravusiem iki rugpjūčio 1 ir \$80 pasivėlavusiem. Turį palapines prašomi jas atsivežti, nes šiemet tikimasi didelio stovyklautojų skaičiaus.

Kad stovyklautojai galėtų vienas su kitu susikalbėti ir veikliai programose dalyvauti, viskas vyks anglų kalboj. Nežiūrint, kad anglų kalba vyraus stovykloj, savo tėvų gimtoji kalba irgi nebus pamiršta. Pereitais metais, Pirmoje Pabaltijo jaunimo stovykloj, vykusioj estų stovyklavietėj Middle Island, N.Y., įdomu buvo stebėti kai du lietuviai, arba latviai, arba estai, suėję kartu, prabildavo vienas į kitą gimtąja savo tėvų kalba. Kartais taip jie įsikalbėdavo, kad nebepastebėdavo, kas aplink darosi. Tas rodo, kad mūsų jaunoji karta gerbia savo tėvų gimtąją kalbą ir domisi, kas vyksta prie gintaro jūros.

Ši stovykla ypatingai pasitarinaus asmenim, nemokantiem Pabaltijo kalbų. Yra nemaža asmenų, kurių proseneliai yra kilę iš Pabaltijo, arba vienas iš senelių yra pabaltietis. Ne vienas tokių asmenų, būdami kultūringai nusiteikę ir susidomėję savo praeitimi (roots), trokšta sužino-

ti apie Pabaltijį, jo žmones, istoriją ir kultūrą.

Rengėjai prašo, kad pabaltiečiai painformuotų savo antros ir trečios kartos draugus ir pažįstamus apie šią ruošiamą stovyklą.

Smulki informacija bus paskelbta po kito posėdžio, kuris įvyks birželio mėnesį.

Dr. Jonas V. Dunčia

Pakeitęs adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

PADĖKA

Gegužės 7-8 Kultūros Židiny buvo a. a. dail. Reginos Ingelevičienės - Matuzonytės apžvalginė meno paroda. Ją labai rūpestingai suruošė velionės šeima — dukters Regina Kudžmienė ir Marija Vygantienė, su dr. Vytauto Vyganto ir velionės anūkų pagalba.

Prie įėjimo, kaip čia jau įprasta, yra renkamos aukos parodos išlaidom padengti. Surinktos pajamos apmoka patalpų naudojimui ir gal dar kai kurias išlaidas. Likusias lėšas rengėjai pasilieka savo tikslams.

Šį kartą taip nebuvo. Visos prie įėjimo surinktos aukos buvo padovanotos Kultūros Židinio išlaikymui. Prie stalėlio pasirašę 122 asmenys suaukojo 785 dolerius. Tai daugiau negu trigubai padengė patalpų mokesčių.

Kultūros Židinio vadovybė giliai dėkinga parodos rengėjams ir lankytojams už šią dovaną. Gausi ir turininga dailininkės R. Ingelevičienės paroda praturtino lankytojų meninius pojūčius, o surinktos aukos pastiprino K. Židinio išdą. Visi tikimės, kad dešimtieji Kultūros Židinio gyvavimo metai yra tik pradžia tolimesnio New Yorko lietuvių kultūrinio centro gyvenimo. Dėkojame visiem už pagalbą Kultūros Židinio išlaikymo darbuose.

Alg. Silbajoris, LKF vald. pirmininkas

ANTRŪJŲ PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ PROGRAMA

Birželio 26, sekmadienį, 2 val. atidarymas, 2:30 val. ir 4 val. krepšinio rungtynės.

Birželio 27, pirmadienį, 9 val. r. krepšinis, 10 val. r. lauko tenisas.

Birželio 28, antradienį, 9 val. r. krepšinis, 10 val. r. lauko tenisas, 5 val. vak. šachmatai.

Birželio 29, trečiadienį, 8:30 val. r. golfas, 9 val. r. krepšinis ir tinklinis, 10 val. r. lauko tenisas ir raketbolas, 5 val. vak. šachmatai.

Birželio 30, ketvirtadienį, 8:30 val. r. golfas, 9 val. r. krepšinis ir tinklinis, 10 val. r. lauko ir stalo tenisas, raketbolas, lengvoji atletika ir šaudymas, 3 val. popiet futbolas, 5 val. vak. šachmatai.

Liepos 1, penktadienį, 9 val. r. krepšinis, tinklinis, lauko ir stalo tenisas, raketbolas, šachmatai, lengvoji atletika, plaukimas ir šaudymas, 3 val. popiet futbolas.

Liepos 2, šeštadienį, 9 val. r. krepšinis, šachmatai, tinklinis, 10 val. r. lauko tenisas, plaukimas, 2 val. popiet futbolas, 7:30 val. vak. medalių ir taurių įteikimas Bismarck viešbuty.

Visos sporto varžybos vyks Illinois universiteto patalpose ir aikštėse, išskyrus golfą, kuris vyks Silver Lake Country Club, Orland Park, Ill., ir šaudymą, kurio vietovė, spausdinant šią programą, dar nebuvo žinoma.

Slidinėjimo varžybos įvyko vasario 5 Holiday Valley Ski Resort, N.Y. valstijoje. Ledo ritulio varžybos įvyko gegužės 14-15 Toronte.

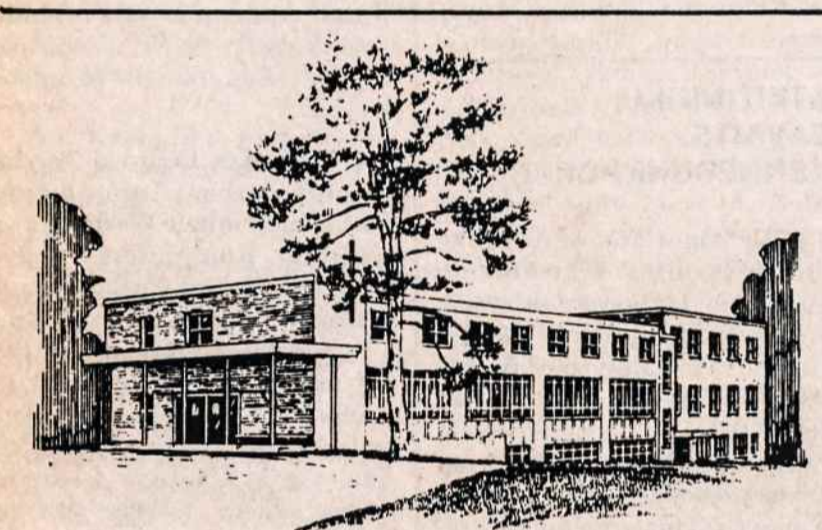
DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutuliosios dienos". Gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Keliautojų dėmesiai

Juožas Kaributas yra parašęs įdomią knygą "Kelionė aplink pasaulį". 423 puslapių knygoj sukaupta daug kelionių įspūdžių. Knyga iliustruota nuotraukomis iš aplankytų vietovių. Knyga su persiuntimu tik 3 dol. Gaunama Darbininko administracijos.

Lietuviai pranciškonai kviečia jus praleisti atostogas Kennebunkport, Maine vasarvietėje.

Sezonas prasideda liepos 2 ir baigiasi rugsėjo 5. Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Yra jūros vandens baseinas, teniso aikštė, vėsinami kambariai, gražus parkas, rengiami kultūriniai vakarai. Buto ir maisto kainos žemesnės negu kitur.

Informacijai adresas:
Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

AMBER HARVEST
Fresh fruits and vegetables
PARDUOTUVĖ

Galima gauti skanios, rupios, lietuviškos sveikatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicago. Užsakomi vaisių krepšiai visom progom. Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave. (kampus 111 St.) 847-9225
Atidara nuo 8 iki 7 val. nuo pirmadienio iki šeštadienio

KAILIŲ PASIRINKIMAS!

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our lay-away plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kalna 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

1983 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

BALTIC TOURS

18 DIENŲ: SPECIALI KELIONĖ, skirta studentam ir jaunuoliam, norintiem susipažinti su Lietuvos kultūrinio ir artistinio palikimu—
Kelionė 816: rugpjūčio 16 — rugsėjo 2 \$1,899
Lankoma: 11 dienų Lietuvoj, 3 Leningrade, 2 Maskvoj, 1 Helsinky

17 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA
Kelionė 714: liepos 14-30 \$1,799
Kelionė 915: rugsėjo 15 - spalio 1 \$1,699
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte

15 DIENŲ LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA
Kelionė 818: rugpjūčio 18 - rugsėjo 1 \$1,699
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 4 Varšuvoj, 2 Krokovoje, 1 Frankfurte

12 DIENŲ: LIETUVA IR RUSIJA
Kelionė 705: liepos 5-16 \$1,569
Kelionė 809: rugpjūčio 9-20 \$1,569
Kelionė 906: rugsėjo 6-17 \$1,569
Kelionė 104: spalio 4-15 \$1,279
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 3 Leningrade, 2 Maskvoj

Visi išvykimai iš New Yorko ir Bostono
Daromi giminių iškvietimo dokumentai
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/969-1190

Sparčiai auganti milijoninė
LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA
KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka 9%
Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka 10%
Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.

Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visu rūšių paskolas.

"KASA priima švenčių ar atostogų plano taupymo indėlius ir už juos taip pat moka 9% palūkanų"

— KIEKVIENO ASMENS INDĖLIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL. —

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Telefonas: (212) 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

BROOKLYNO TILTO GIMTADIENIS

Visas didysis New Yorkas su nepaprastom iškilmen paminėjo Brooklyno Tiltą — Brooklyn Bridge — gimtadienį — 100 metų sukaktį. Tos iškilmės buvo gegužės 24. Visą dieną per tiltą vyko visokiausi paradai, žygiavo orkestrai.

Pačios didžiausios iškilmės buvo vakare. Buvo surengtas pats didžiausias New Yorko istorijoj fejerverkas. Fantastinės ugnys apšvietė tiltą, raketos lėkė į viršų, sprogo ir pavirto įvairiausiomis šviesos formomis. Per tiltą ritosi ir ugnies krioklys.

Šio spektaklio stebėti buvo susirinkę bent pora milijonų žmonių, buvo užgulti visi keliai ir visos pakrantės, iš kur matėsi tiltas. Buvo ir specialūs simfoniniai koncertai. Per televiziją kalbėjo geriausi pranešėjai, perdavė paradus, vakarines ugnis, koncertą. Buvo ir specialios programos apie tilto praeitį.

Kodėl taip ši tiltą pagerbė?

Juk Amerikoje ir visame pasaulyje yra daug tiltų, net didesnių už šį.

Šis Brooklyno tiltas dar ir dabar tebėra žmogaus technikos ir darbo gražiausias stebuklas, amerikiečių pažangos ir veržlumo nuostabus pavyzdys. Jis pastatytas tiesiog žmogaus rankom. Tik jį bestatant Edisonas uždegė pirmą elektros lemputę, o Bell išrado telefoną. Čia apsišvietė kaip angliakasiai karbitu, sunkiausiose sąlygose kasėsi į žemę, dėjo nutašytus akmenis ir pastatė tada ilgiausią pasaulyje kabantį tiltą.

Emigrantas iš Vokietijos

Jo sumanytojas yra vokiečių imigrantas inžinierius Jonas Augustas Roebing. Gimė 1806 Vokietijoje, Bavarijoje, baigė Berlyno Politechnikos institutą. Emigravo į Ameriką, nuo 1831 metų gyveno Pensilvanijoje. Pradžioje ūkininkavo, o paskui ėmė reikštis kaip inžinierius. Jis išrado plieno lynus, Pittsburghe įsteigė net tų lynų fabriką, juos panaudojo kabančių tiltų statybai. 1855 pastatė kabančios konstrukcijos tiltą ties Niagaros kriokliu, 1867 baigė kabantį tiltą per Ohio upę ties Cincinnati. To tilto ilgis 1057 pėdos.

Tada padarė planus Brooklyno tiltui. Jo buvo didžiausia svajonė — pastatyti šį tiltą — jo kūrybinio darbo viršūnę.

1869 metais jis laivu plaukė East River upe, apžiūrėdamas statybos darbus. Susidūrė su kitu laivu ir jam sužeidė koją. Reikėjo net nuplauti kojos pirštus, Roebingas netikėjo daktarais, nepripažino jokios anestezijos. Sužeistą koją pats gydė, plovė vandeniu ir už savaitės mirė didžiuose skausmuose.

Tėvo darbą tęsė jo sūnus Washingtonas Augustas, bet ir šis greitai susirgo keista liga. Jis nebegalėjo nueiti prie tilto. Tada jį darbą stoji jo žmona. Išmoko skaityti inžinerijos planus, ir kiekvieną dieną ėjo prie tilto statybos, nurodė kitiems inžinieriam darbus. Jos vyras gi statybą stebėjo prie lango per žiūronus.

Pervežė gaidį per tiltą

Tiltas buvo baigtas. Atidarytas 1883 gegužės 24. Tai buvo didžiausios to meto iškilmės. Pirmoji per tiltą pervažiavo Roebingio žmona, kuri daugiausia dirbo prie tilto. Ji pervažiavo arkluku ir su savim vežėsi gaidį. Gaidys — reiškia pergalės ženklą.

Atidarymo iškilmėse dalyvavo ir Amerikos prezidentas. Taip pat buvo ir fejerverkai. Vienas žmogus, matęs to tilto atidarymą ir taip pat pergyvenęs amerikie-

čių nusileidimą mėnulyje, pasakė, kad tilto atidarymas buvo daug didesnė šventė. Tą dieną visas miestas nedirbo, o linkminosi.

Po savaitės ant tilto susirinko 20.000 minia. Kažkas ėmė ir pasakė, kad plieninės virvės neatlaikys, jos tuoj nutrūks. Visi pradėjo bėgti nuo tilto. Kilo panika, ir taip 12 žmonių negyvai sutrypė.

Tiltas yra garsus ir tuo, kad jį piešė daugybė dailininkų, yra parašytos poemos, susukta filmas.

Jo ilgis 1825 metrai, t.y. daugiau kaip mylia. Tada buvo ilgiausias pasaulio tiltas, iki 1904 metų buvo vienintelis tiltas į Manhattaną iš Brooklyno.

Švenčiant jo 100 metų gimtadienį, vienas architektūros kritikas gražiai apibūdino, kad tai yra genialus kūrinys, kaip Beethoveno 5 ar 9 simfonija. Jo architektūra tokia graži, patraukli, nesenstanti. Jis išreiškia visą New Yorko miestą. Ir New Yorko burmistras tą vakarą pasakė, kad tai yra šio miesto svarbiausias istorinis paminklas.

Į šias iškilmes buvo suvažinę 150 Roebingio šeimos palikuonių iš Vokietijos ir iš kitų pasaulio vietų. Jie buvo vežiami specialiu laivu East River upe. Tą vakarą buvo ir gimtadienio puota — balius, kur kiekvienas turėjo susimokėti po 500 dol. už "lekštę".

Per tiltą eina du keliai, o viršuje — promenada — pėsčiam. Iš ten yra patys gražiausi vaizdai. Kai eini ta promenada, pajunti tilto didybę, statytojų genialumą ir amerikiečių pionierišką veržlumą. (p.j.)

VAKARONĖ SU AKTORIUMI HENRIKU KAČINSKU

Sofija ir Henrikas Kačinskai, čia ilgai gyvenę, 1979 metų liepos mėnesį išsikėlė į Sunny Hills, Fla. Sofija čia lankėsi bent kelis kartus, o Henrikas Kačinskas nepasirodė. Dabar, gavęs teatro premiją, išsijudino kelionėn.

Tad jo bičiuliai, su kuriais jam teko drauge dirbti ar bičiuliauti, gegužės 13, penktadienio vakare surengė jaukią vakaronę. Iš viso dalyvavo 55 žmonės. Drauge buvo prisiminta ir tai, kad Henriku Kačinskiu šiemet suėjo 80 metų, ir 60 metų sceninio darbo sukaktis. Vakarienei pagamino Eugenija Kezientė. Vakarienei pradėjo Romas Kezys. Pakelti šampano stiklai, sugiedota Ilgiausių metų, pasveikin-

tas kaip grįžęs į tėviškę, į tą miestą, kur ilgai gyventa ir daug dirbta.

Po vakarienės kavos metu programai vadovavo Paulius Jurkus. Jis pats kalbėjo apie Henriko Kačinko veiklą Lietuvoje ir čia New Yorke, apie jo vaidybos ir skaitymo meną.

Trumpas sveikinimo kalbas pasakė dail. Česlovas Janušas, Kęstutis Miklas prisiminė, kaip jis lankė teatro studiją Vilniuje. Teatro seminaro vardu sveikino Jonas Kiznis.

Buvo sudaryta ir literatūrinė programa. Primintas faktas, kad iš New Yorko keli nukeliavo į Sunny Hills, Fla., kai ten buvo švenčiamas H. Kačinko abi sukaktys. Ten smuiku grojo Julius Veblaitis ir eiles deklamavo Irena Veblaitienė. Dabar tos programos čia pakartoti negalėjo, nes nebuvo kam akomponuoti smuikui. Gi Irena Veblaitienė padeklamavo vieną eilėraščių — Bern. Brazdžionio — Pavasario kelionė.

Iš Bostono buvo atvykęs brolis — muzikas Jeronimas Kačinskas su žmona Elena ir giminaite Marija Kačinskaitė. Su draugais pasimatyti atvyko ir rašytojas poetas Antanas Gustaitis ir jo žmona Aleksandra, aktorė ir režisierė.

Pačioje programos pradžioje Antanas Gustaitis paskaitė humoristinį sveikinimą, išryškino, kuo skiriasi tie broliai Kačinskai, kuo skiriasi jų žmonos. O paskui paskaitė linksmą feljetoną, kaip žmogelis sako sveikinimo kalbą daktaro jubiliejuje.

Abu šie skaitiniai labai pralinksmo publiką. Buvo daug ir labai daug juoko.

Tadas Alinskas turi garso juostas užrašęs daug įvairių H. Kačinko skaitinių. Ir dabar jis padarė staigmeną — ėmė ir paleido garsajuostę, kur Henrikas skaito Anykščių šilėlio ištraukas.

Tai davė progos pakalbėti ir nauja tema, kad būtinai reikia išleisti tokių skaitymų plokštelės. Ta tema kalbėjo muzikas Vytautas Strolia. Tokios plokštelės išliks ateičiai ir liudys apie dabarties kartų nuveiktus darbus.

BOSTONO ŽINIOS

Demonstracija prieš rusus

Gegužės 10 vakare sovietų delegacija, vadinama Soviet Peace Delegation, kuri keliauja po įvairius Amerikos miestus ir miestelius, atvyko į Cambridge City Hall. Čia jos jau laukė demonstrantai su plakatais. Šį susitikimą su rusais organizavo Cambridge Committee on Nuclear Disarmament and Peace Education. Ši devynių asmenų rusų valdžios atsiųsta delegacija bando sueiti į artimesnius ryšius su amerikiečiais, kurie nori nuginkluoti Ameriką. Ji amerikiečių žinių tarnyba — televizija ir spauda — labai palankiai juos sutinka ir pranešina bei rašo, kad toks kontaktas pašalins įtampą tarp rusų ir amerikiečių.

Kai tik buvo atidarytas toks susipažinimas su rusais, tai iš publikos latvis Aristids Lambergs atsiprašė organizatorius šio susitikimo, kad jis turi įsikviesti į šį reikalą. Esą, ši sovietų delegacija neatstovaujanti rusų tautai, o esanti sovietų valdžios delegacija vesti propagandą už Amerikos nuginklavinimą. Tikrieji rusų tautos atstovai, kurie siekia taikos ir atstovauja taikos judėjimui, yra Sovietų Rusijos kalėjimuose. Šie delegatai esą melagiai ir neturi būti priimami. Rusai tuoj paneigė jo šį pasakymą, kad jie atstovauja Rusijos valdžiai. Bet ir Rusijos valdžia labai norinti branduolinio nuginklavinimo. Tada iš publikos Charles Brockunier, gyvenęs Cambridge mieste, paklausė sovietų: O ką jūs "taikos siekėjai" padarė protestui prieš

Vakarienei besibaigiant, visi turėjo progos su svečiais pasikalbėti ir pajuokauti. Vakarienei prasidėjo 8 v. Invokaciją sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriekus. Dalyvavo dar ir kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas, kuris taip pat turi namus Sunny Hills, Fla.

Vakaronė baigta apie 11 val. Visi pasidžiaugė, kad H. Kačinskas yra tvirtas, pajėgus, pilnas sąmojo ir dar darbštus — šiai premijai šventei parengė naują repertuarą. Visi palinkėjo ir Sofijai ir Henriku kuo gražiausių dienų anuose Saulėtuose Kalneliuose. Palinkėjo ir prisiminimus rašyti. (p.j.)

LKB KRONIKA ANGLIŠKAI

Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos kiekvienas numeris pastoviai išverčiamas į anglų kalbą ir išleidžiamas dideliu tiražu. Kiekvienas numeris siunčiamas visiem Amerikos vyskupam, informacijos centram, kongresmanam, senatoriam. Tai didelė ir labai svarbi lietuviškos informacijos priemonė, kuri laimi naujus draugus Lietuvai ir Lietuvos laisvės bylai spręsti.

Ką tik pasirodė 55-tas Kronikos numeris. Jį išvertė kun. Kazimieras Pugevičius. Vertimas pritaikytas amerikiečių stiliui, gale įdėta vietovių ir vardų rodyklė, pridėtas Lietuvos žemėlapis, kuriame yra pažymėtos numerijje minimos vietos. Įdėtos kelios iliustracijos: vysk. L. Povilonis šventina naujus kunigus, keli nauji kunigai eina priimti šventimų, persekiojamas Jonas Sadūnas su žmona ir dukrele, procesija Šiluvoje, vysk. L. Povilonis Šiluvoje, Šiluvos koplyčios altorius, Anastazo Janulio, politinio kalinio, nuotrauka, Viktoro Petkaus nuotrauka, Veiviržėnų bažnyčios sudaužytas altorius, kun. Sigitas Tamkevičiaus nuotrauka. Šv. Petro ir Povilo bažnyčia Vilniuje, žmonės eina Kryžiaus Keliu Ž. Kalvarijoje.

Angliškas kronikas leidžia Lietuvai Kunigų Vienybė. Dabar jau spausdinamas 56 Kronikos numeris.

Skaityk ir platink Darbininką!

rusų invaziją į Afganistaną? Rusų atstovė atsisakė atsakyti į šį klausimą, bet po trumpos tylos sumišusi pasakė, jog sovietų armija buvusi pakviesta Afganistano valdžios. Ir esą, praeisį kiek laiko ir ten būsianti taika. Po to, sociologijos profesorius Yuri Zameškin kritikavo lenkų Solidarumo organizaciją, kuri dar padidinusi Lenkijos sunkią ekonominę padėtį.

Tokios demonstracijos prieš rusus yra geros, ypač kada ir amerikiečiam pasakoma, kas yra rusai ir ko jie siekia. Šioje demonstracijoje dalyvavo įvairios tautybės, bet aktyviausi buvo latviai. Šią demonstraciją ir klausimus paminėjo ir amerikiečių spauda.

Juozui Kasmauskui 100 metų!

Lietuvių Piliiečių Dr-jos namų salėj gegužės 22 buvo atšvęsta Juozo Kasmausko 100 metų amžiaus sukaktis. Renginį ruošė So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-ja. Minėjimo pradžioj Lionginas Izbickas pastebėjo, kad paties Juozo Kasmausko salėj nėra, nes jis susirgęs ir negalėjo į šią šventę atvykti.

Apie sukaktuvininko Juozo Kasmausko gyvenimą kalbėjo Juozas Dačys. Sukaktuvininkas Lietuvoj gimė tuo laiku, kai buvo panaikinta baudžiava ir numalšintas nepavykęs sukilimas prieš rusus. Lietuviai buvo spaudžiami dar daugiau negu prieš sukilimą. 10 metų Juozukas nukentėjo per Kražių skerdynes. Jam buvo prakirsta galva ir randas liko visam gyvenimui. Šeimoj buvo 5 vaikai ir Juozui nebuvo lemta lankyti mokyklos. 16 metų amžiaus pradėjo mokytis kalvio amato. 18 metų Juozas atvyko į Ameriką. Būdamas sumanus, 1916 įsteigė medicinos instrumentų įmonę. Mat, jam buvo naudinga kalvio patirtis. Jis pats yra sugalvojęs ir užpatentavęs 8 įrankius. Jo įmonė veikė 43 metus ir ten dirbo per 40 darbininkų.

Juozas Kasmauskas finansiskai rėmė Vytauto šalpos draugiją, Ateitį, Susivienijimą, buvo Sandaros steigėjas, Piliiečių klubo steigėjas, priklausė prie Dainos draugijos.

Sukaktuvininkas rėmė Tautinę Sąjungą, jai nupirko namus, kurie buvo atidaryti 1952. Radęs apdegusią sinagogą, ją atremontavo. Padedamas inž. Mykaloausko ir dail. Andriūšio išpuošė Tautinius namus, kurie ir dabar stovi ketvirtoj gatvėj. Tautinės Sąjungos Bostono skyrius 1956 Juozą Kasmauską išrinko garbės pirmininku.

J. Kasmauskas 1915 įstojo į Lietuvių Piliiečių Dr-ją So. Bostone ir dabar yra jos narys. Po antrojo pasaulinio karo jis padėjo 27 šeimom atvykti į Ameriką ir čia įsikurti.

Klubo pirmininkas Aleksandras Čaplikas perskaitė prezidento Ronald Reagano, gubernatoriaus Dukakis ir burmistro White sveikinimus. Lionginas

Izbickas perskaitė Vliko, Alto, Susivienijimo, Balfo, Tautinės Sąjungos, LMF Bostono klubo, Vanagaičio Šaulių kuopos, Antano Matjoškos sveikinimus.

Oficialiai daliai vadovavo Lionginas Izbickas. Meninę programą atliko solistas Benediktas Povilavičius ir akompaniatorius Jeronimas Kačinskas. Solistas padainavo dvi Juozo Gruodžio dainas — Alaus, alaus ir Oi ant kalno, M. Petrausko — Šią naktelę per naktelę, Bačinsko — Ateisiu tylią naktį, Mozarto — ariją iš Figaro vestuvių, Rossini — ariją iš Sevilijos kirpėjo, Planquette — ariją iš Kornevilio varpų.

Renginys praėjo geroj nuotaikoj. Po koncertinės dalies buvo patiekta skani vakarienė. Šokiam grojo orkestras. Susirinko 180 žmonių. — E.V.

BOSTONO RENGINIAI

Steponio Dariaus Amerikos Veteranų Postas 317 birželio 5, sekmadienį, 5 val. popiet savo namuose, 168 H St., So. Bostone rengia Dariaus ir Girėno skydžio 50 metų sukaktuvių banketą.

Joe Casper išrinkimui į School Committee renginys su menine programa įvyks birželio 5 So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėj. Pradžia 12 val.

Baisiojo birželio minėjimas vyks birželio 19, sekmadienį, 10:15 val. ryto Šv. Petro bažnyčioj.

Lietuvių Diena, rengiama LB Bostono apygardos, įvyks rugpjūčio 14 Maironio Parke, Worcester.

Minkų vedamos radijo programos 49 metų sukaktuvinė gegužinė-piknikas įvyks rugpjūčio 14 Rumovos Parke, Brocktone.

Šaulių rinktinės suvažiavimas ir Martyno Jankaus šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas Brocktone rugsėjo 18.

Kultūrinis Subatvakaris Tautinės S-gos namuose, So. Bostone, įvyks spalio 1.

Jono Vanagaičio šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas įvyks lapkričio 27.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITIS, ADVOKATĖ — KEHOE, DOYLE, PLAYTER, NOVICK & STRIMAITIS — Nine Hamilton Place; Boston, MA. TEL.: 617-338-0070 Lynn, MA. TEL.: 617-599-8188. Mūsų devynių advokatų firma specializuojasi įvairiose srityse.

"Amber Holidays"

1983 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Birželio 15	— 1528.00 (su Ryga)	Rugsėjo 7	— 1338.00
Birželio 22	— 1338.00	Rugsėjo 19	— 1143.00
Liepos 13	— 1528.00 (SU Ryga)	Rugsėjo 26	— 1110.00
Liepos 20	— \$1338.00	Spalio 5	— 1229.00 (su Ryga)
Rugpjūčio 3	— 1338.00		
Rugpjūčio 17	— 1528.00 (su Ryga)	gruodžio 26	— 1175.00 (su Ryga)

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lyds vadovai.

Registracijos, informacijos reikalui SKAMBINKITE 1-800-722-1300 (TOLL FREE) Massachusetts ir Kanadoje 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Norintiem atsikviesti gimines atostogom — sutvarkome dokumentus. Įstaigai vadovauja: Aidona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Prices are based on double occupancy and are subject to change

Mylimam vyrui ir tėveliui

A. A. FELICIJUI PREKERIUI

mirus, jo žmonai Stasei, dukterims Mildai ir Daliai su šeimomis reiškiamė gilia užuojautą ir kartu liūdime.

Janina Valiušaitienė,
sūnus Vidmantas ir anūkai

A. A. JONUI SIMANAVIČIUI

Toronte mirus, jo sesutę Zuzaną Rajeckienę ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

New London, Conn., lietuvių
apylinkės bendruomenės nariai

A. A. FELICIJUI PREKERIUI

mirus, reiškiamė giliausią užuojautą žmonai Stasei, dukroms Mildai ir Daliai su šeimomis.

Albinas ir Rožytė Žukauskai
Tequesta, Fla.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: birželio 4, šeštadienį, Perkūno choro pavasarinis koncertas; birželio 5, sekmadienį, Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų baigimo iškilmės. N.Y. vyrų choras Perkūnas savo metinį koncertą rengia birželio 4, šį šeštadienį, 7:30 v.v. Kokteiliai prasidės 6:30 v.v. Choras visada savo koncertus pradeda punktualiai. Chorui vadovauja jaunas ir talentingas muzikas Viktoras Ralys, akomponuos pianistė Dalia Sakaitė. Po programos bus šokiai, grojant šauniam Joe Thomas orkestrui. Bus turtinga loterija. Perkūno choro koncertai visada sutraukia daug publikos.

Maironio lituanistinės mokyklos choras, kuriam vadovauja muzikė Nijolė Ulėnienė, šiemet važiuoja į Dainų šventę Chicagoje. Tai bus pirmas atvejis, kai mokyklos choras dalyvaus Dainų šventėje. Choro nuotrauka dedama šio numerio pirmame puslapyje.

Žuvautojų ir medžiotojų Aro klubo pavasario gegužinė bus birželio 5, šį sekmadienį, Captree State parke. Visi klubo nariai kviečiami rinktis 10 val. dešinėje parko pusėje. Kaip visuomet, bus nuotaikingų užsiėmimų jaunimui ir vyresniesiems. Prašome gėrimu ir maistu pasirūpinti patys. Kepimo krosnys ir anglis bus vietoje. Aras laukia visų.

Apreiškimo parapijos metinis piknikas — gegužinė įvyks rugpjūčio 7 Plattdeutsche Parke, Franklin Square, L.I. Parapijos vadovybė prašo parapijiečių ir prijauniančių tą dieną rezervuoti parapiją.

MAIRONIO MOKYKLA BAIGIA MOKSLO METUS

Maironio lituanistinės mokykla baigia mokslo metus šį savaitgalį. Šeštadienį dar mokiniai renkasi į mokyklą. Tai bus jų paskutinė šių mokslo metų darbo diena.

Birželio 5, sekmadienį, mokslo metų baigimo iškilmės vyks Kultūros Židinyje. 12 v. jaunimo pamaldos. Tuoj po jų — mokslo metų baigimo aktas. Čia bus išduoti atestatai baigusiem 10-tą skyrių. Bus padaryti skyrių pranešimai, apdovanoti geriausi mokiniai.

Kaip visada, tokiose mokslo metų baigimo iškilmėse pasirodo ir mokyklos choras, kuriam vadovauja muzikė Nijolė Ulėnienė.

Po visų iškilmų bus baigusiujų vaišės.

Kviečiami visi mokyklos bičiuliai atsilankyti į šias gražias lietuviškas iškilmes.

Elena Juciūtė, Sibiro kalinė, atvyksta iš Bostono į New Yorką ir čia birželio 12 dalyvaus išvežimų bei trėmimų minėjime, kuris bus Kultūros Židinyje. Ji ten pasakys kalbą. Minėjimo pradžia 2 v. popiet. Elena Juciūtė yra parašiusi puikią knygą apie savo kalinės dienas Sibire. Ta knyga vadinasi "Pėdos mirties zonoje". Ją išleido New Yorko šaulių kuopa. Knyga turėjo nepaprastą pasisekimą, išleistas net trys jos laidos, knyga buvo paskirta net premija, kaip geriausiai pavaizduojančiai Sibiro kalinių gyvenimą ir pirmuosius pokario metus Lietuvoje. Jai pasisekė iš Lietuvos išvykti ir apsigyventi Bostone, kur jau gyvena jos sesuo. Ji taip pat yra parašiusi ir antrą knygą — "Ažuolynėlis", kur vaizduoja, kaip okupuojama Lietuva, kaip įvedama kolektyvizacija ir kaip žmonės vargsta naujoje baudžiavoje. Abi šias knygas bus galima gauti šio minėjimo metu.

Lietuvos vyčių Vid. Atlanto apskrities suvažiavimas vyks birželio 5, šį sekmadienį, V. Atsimainymo lietuvių parapijoj, Maspeth, N.Y. 11 val. mišios, po jų birželio išvežimų minėjimas prie lietuviško kryžiaus šventorių, užkandžiai parapijos salė, seselės Jeanette Gardiner paskaita ir kita suvažiavimo programa.

Bronė Spūdienė susirgo ir paguldyta Jamaica ligoninėje tyrimams.

DĖMESIO VISIEM PENSININKAM, VISIEM, KURIEM REIKALINGA SOCIALINĖ GLOBA

Vyresnio amžiaus žmonių problema svarstė gegužės 22 Kultūros Židinyje. Buvo iškelta įvairiausių klausimų, ieškota sprendimų. Daug kas nori gauti įvairių patarimų, bet nežino, kur kreiptis, kaip klausimus išspręsti.

Tada socialinė darbuotoja Laima Šileikytė - Hood, kuri pati dirba šioje srityje, pažadėjo kartą per mėnesį apsilankyti Woodhaveno rajone ir atsakyti į klausimus, padėti išsiaiškinti įvairias problemas.

Toks pirmas pasitarimas bus birželio 3, šį penktadienį, nuo 1 v. iki 3 v. popiet. Jis bus Senior Center, 87-04 88 Ave., Woodhavene. Telefonas 847-9200.

Ir kiti pasitarimai bus pirmą mėnesio penktadienį toje pačioje vietoje.

Visi, kurie turi kokių problemų šioje socialinės globos srityje, prašomi atsilankyti. Prašom nusirašyti adresą ir telefoną!

Poeto Jono Aisčio 10 metų mirties sukaktis bus prisiminta birželio 12, sekmadienį. Tą dieną 10 val. bus mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišias aukos ir pamokslą pasakys Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Po mišių Kultūros Židinio mažojoje salėje bus pusrėčiai ir poeto pagerbimas-minėjimas. Kviečiami visi apylinkės rašytojai ir kiti menininkai dalyvauti šiame poeto prisiminime ir pagerbime. Poetas Jonas Aistis mirė 1973 birželio 13 d. Washingtone.

Dail. Pranas Domšaitis, kurio kūriniai dabar telkiami Chicagoje į specialią galeriją, bus prisimintas LB Queens aplinkės rengiamoje popietėje, kuri bus birželio 26 Congregational bažnyčios salėje, Woodhavene. Apie šį Mažosios Lietuvos dailininką kalbės dail. Antanas Montvydas, kuris pats gerai jį pažino. Apie ekspresionizmą ir Pr. Domšaičio kūrybą kalbės Paulius Jurkus. Bus parodyta daug skaidrių, kurios apžvelgs visą Pr. Domšaičio kūrybą. Bus ir įvairių jo parodų katalogų parodėlė. Visuomenė kviečiama nepraleisti šios retos progos susipažinti su šiuo įdomiu dailininku, kuris paskutiniu laiku gyveno Pietų Afrikoje ir ten mirė.

Australijos lietuvių sportininkai New Yorke svečiuojasi nuo birželio 13 iki birželio 17. Jų globa rūpinasi Vytautas Alksnėnis.

Skautų akademikų steigiamoji sueiga įvyks birželio 10, penktadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje. Kviečiami New Yorko ir apylinkės studijuojantis jaunimas, svyr. skautės ir skautai vyčiai. Informacijos reikalais skambinti Lilei Milukienei — 516 681-6172. Laukiame visų.

New Yorko septynios vyr. skautės gegužės 26 audringą naktį ponų Vebeliūnų dvaro pievose davė įžodį. Vyr. skautės dėkoja už prieglobstį.

Ramovėnų suvažiavimas įvyko gegužės 21 - 22 Clevelande. Suvažiavime buvo išrinkta LKVS Ramovės vadovybė. Centro valdyba išrinkta Clevelande, garbės teismas — New Yorke, kontrolės komisija — Chicagoje. New Yorko ramovėnų skyriui atstovavo Bronis Sutas ir Alfonsas Samušis.

Jonas Robertas Simanavičius, veiklusis Kanados lietuvis, miręs gegužės 19, nepaprastai iškilingai buvo palaidotas gegužės 23. Laidotuvėse dalyvavo 600 žmonių.

EKSKURSIJA Į KENNEBUNKPORTĄ

Tradicinė ekskursija autobusu pas Tėvus pranciškonus Kennebunkporte, Maine, šiais metais daroma ne Darbo dienos savaitgaly, bet JAV nepriklausomybės šventėj. Autobusas iš Kultūros Židinio kiemo išvyks liepos 2, šeštadienį, 8 v. r. Pakeliui sustojama prie Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Į New Yorką grįžtama liepos 4 vakare. Kelionė, nakvynė ir valgis 5 kartus — asmeniui 115 dol. Šios kelionės reikalais skambinti Marytei Šalinskienei 296-2244 arba Tėvui Petriui 827-1351. Anksčiau užsiregistravę pasirenka vietas autobuse bei kambarius vasarvietėse.

Lietuvis bitininkas iš New Jersey yra atvežęs medaus, kurį galima įsigyti Darbininko administracijoj už prieinamą kainą.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidrausdami pas jį sutaupysit 30% - 50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

Liet. Religinė Šalpa išleido anglišką sąlanką, kuri plačiai paskleidžiama. Ten sudėti įdomūs paveikslai apie religijos persekiojimą Lietuvoje ir žmonių pasipriešinimą, informuojama apie padėtį, prašoma aukų ir nurodoma, kur aukas siųsti.

Pabaltiečių demonstracija įvyks birželio 11, šeštadienį, tarp 6 ir 8 val. vak., Riverdale, Bronx. Demonstrantai birželio trėmimų progą susirinks prie Sovietų ambasados štabo gyvenvietės. Protestuojama dėl 22 pabaltiečių areštų per paskutiniuosius metus, įskaitant ir kun. Alfonso Svarinsko ir Jadvygos Bieliauskienės nuteisimus Vilniuje už religinę veiklą. Rusų butai yra prie Mosholu Parkway, tarp Riverside Dr. ir Broadway. New Yorko lietuviai kviečiami prie šio protesto prisidėti.

Respublikonų tautinių grupių tarybos metinis suvažiavimas įvyks birželio 2-5 Secaucus, N.J., Meadowlands Hilton viešbuty. Amerikos Lietuvių Respublikonų tautinei federacijai atstovaus Anatolijus Milūnas, Jonas Talandis ir Kazimieras Oksas (iš Chicago), Eugenijus Žiurys (iš Connecticut) ir Elena Jurgėlaitė (iš Washington, D.C.). New Jersey ir New Yorko lietuviai respublikonai kviečiami suvažiavime dalyvauti.

Lietuviški tautiniai drabužiai parduodami Darbininko administracijoj. Moteriški dydis 14-16-18, vyriški vidutinio ūgio berniukui. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko skaitytojai, gyveną Kanadoj, atsilygindami už Darbininko prenumeratą, prašomi siųsti ne kanadiškais čekiais ir ne USA čekiais, nes New Yorke bankas už iškeitimą atskaito \$5.50. Iš Kanados prašom naudoti USA POSTAL MONEY ORDER. Kam patogiau gali perduoti kanadiškais doleriais Prikėlimo parapijos įstaigoj Toronte. Už Darbininko prenumeratą kanadiškais doleriais mokama 18 dol., pridėdant laisvą auką už kalendorių.

Įvairius spaudos darbus atlieka lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Atleka švariai, gražiai ir sąžiningai. Skambinti — 212 827-1350.

NEW YORKO IR APYLINKIŲ ATEITININKŲ VEIKLOJE

Ateitininų gegužinė New Yorko ir apylinkių ateitinininkai birželio 19 rengia gegužinę gražioje Aldonos ir Juozo Rygelių sodyboje. Žmonės pradeda rinktis 11 v.r. Apie 1 val. bus mišios. Po to dalyviai vaišinsis savo atsivežtu maistu arba vietoje keptomis dešrelėmis bei kotletais. Kieme yra pakankamai vietos žaidimam. Blogam orui esant, bus vietos viduje.

Kviečiami visi ateitinininkai, nežinint amžiaus skirtumo. Rygelių sodyba yra: 5 Edgemere

Terr., Kinnelon, N.J. 07405. Tel. 838-4483.

Kun. St. Ylos minėjimas

Kun. Ylos minėjimas yra suplanuotas surengti ateinančiais metais balandžio 8. Bus mišios, o minėjime bus pritaikyta paskaita iš kun. Ylos veiklos su jaunimu.

Jaunimo veiklai skatinti Federacija įsteigė kun. Ylos fondą. New Yorko ir apylinkių ateitinininkai fondui paaukojo 100 dol. Tikimasi, kad šis fondas skleis kun. Ylos idealus — meilę tėvynei ir Kristui.

Šeimos šventėje

Šiais metais šeimos šventės programoje dalyvavo moksleiviai ir studentai. Jaunučiai deklamavo eilėraščius, dainavo, skambino pianinu. Vyresnieji nusakė savo ryšį su ateitinininkais, su šeima ir draugais. Savo kalbą dar paaiškino skaidrėmis. Studentai savo veiklą stovyklose ir kongrese parodė skaidrėse.

Rasa Juškienė, atidarydama šventę, pažymėjo, kad šventė sujungia visus. Tė patys moksleiviai po kiek metų ateina kaip sendraugiai, tėvai ar seneliai.

Programą pravedė R. Juškienė ir Laima Lileikienė. Laima yra jaunučių globėja, o Rasa globėja vyresniuosius.

Šventės globėja ir šeimnininkė buvo p. Lileikienė. Ji pasitiko svečius ir rūpinosi jų vaišėmis. Ji pirmoji atvyko su šeima ir paskutinė išvyko.

Kaukių baliaus pelnas

Iš kaukių baliaus gauta pelno 650 dol. Moksleiviams paskirta 300 dol., Ateičiai — 100 dol., Liet. Kat. Religinė Šalpa ir LKB Kronikų leidejam — 100 dol.

Rengėjai nuoširdžiai dėkoja visiem bet kuo prisidėjusiem prie šio baliaus pasisekimo. Taip pat didelė padėka tenka ir svečiam. Visi kartu padarė šį balių sėkmingą.

Ateinančių metų kaukių balius numatytas kovą 2. Salė jau užsakyta.

R.

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORO PERKŪNAS METINIS KONCERTAS

Birželio 4, šeštadienį, Kultūros Židinyje

Programoje:

— VYRŲ CHORAS

chorui diriguoja Viktoras RALYS

akomponuoja Dalia SAKAITĖ

Po koncerto bus linksma vakaronė. Užbaikime šį darbo sezoną nuotaikingai, o vasaros poilsio atšotos gaus sutikime džiaugsmingai, linksmam su daina, šokiais ir t.t.!

Šiltas-šaltas bufetas. Baras. Turtinga loterija.

Šokiams gros visų mėgiamas Joe THOMAS orkestras!

Koncertas — 7:30 v.v. punktualiai. Kokteiliai — 6:30 v.v.

Įėjimas — 7 dol. Studentams — 5 dol. (prie įėjimo)

Vakaronėi stalus galima užsakyti pas St. Karmaziną — 441-1252

MALONIAI VISUS KVIEČIAME... TIKIMĖS... IR LAUKIAME...

JŪSŲ ATsilankymas MUMS BUS MIELIAUSIAS ATPILDAS BEI TEIGIAMAS CHORO ĮVERTINIMAS.

Iki malonaus pasimatymo

VYRŲ CHORAS "PERKŪNAS"

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

VYKS BIRŽELIO 12, SEKMADIENĮ

11 val. pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje (Organizacijos prašomos dalyvauti su vėlavomis) 3 val. popiet minėjimas Lietuvių Kultūros Židinyje.

Pagrindinė kalbėtoja: ELENA JUCIŪTĖ knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė, Sibiro kankinė

Eilėraščiai ir ištraukos iš to laikotarpio literatūros.

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

NEW YORKO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ KOMITETAS

Po pamaldų pietūs Lietuvių Kultūros Židinyje